

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ЗА 2007 ГОДИНА**

I. РЕГИСТРАЦИЯ, ЛИЦЕНЗИРАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ

Дейност

Търговска Банка Д АД (предишно наименование Демирбанк (България) АД) е създадена на 15.04.1999 г. като акционерно дружество. Седалището и адресът на управление на банката е в гр. София, община Средец, бул. „Цар Освободител” № 8.

Към 31 декември 2007 г. банката има разкрити 10 клона и офиси в страната – София (4), Пловдив, Варна, Бургас, Хасково, Свиленград, Асеновград.

Към 31 Декември 2007 в Банката работят 116 служители.

Търговска Банка Д АД е универсална търговска банка, притежаваща пълен лиценз за извършване на банкови услуги в страната и чужбина, в местна и чужда валута, както и извършване на всички други сделки по чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Закона за кредитните институции.

Основен приоритет в дейността на Банката се явява увеличаване пазарният ѝ дял и пълнотата при обслужването както на водещи, така и на малки и средни предприятия от отрасли на националната икономика, банкиране на дребно, операции на вътрешния и международните парични и капиталови пазари, управление на активи и др.

Клиенти на Банката са физически и юридически лица от всички сфери на икономиката.

Принадлежност

Търговска банка Д АД е част от икономическата група собственост на г-н Фуат Гювен с представителства в България и Турция.

Отговорност на ръководството

Съгласно Българското законодателство, Ръководството на Търговска Банка Д АД е задължено да изготвя финансово–счетоводните отчети за всяка финансова година, които да отразяват достоверно имущественото и финансово състояние на Банката към края на съответния отчетен период, както и финансовите резултати за този период.

При изготвянето на тези отчети Ръководството потвърждава, че:

- използваната счетоводна политика е подходяща и е прилагана последователно;
- направените необходими преценки и предложения са в съответствие с принципа на предпазливостта;
- са използвани последователно приложимите счетоводни стандарти по закон;

- годишният финансово-счетоводен отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, а Банката продължава дейността си в обозримото бъдеще.

Ръководството декларира, че:

- където е необходимо е направило справедливи преценки и решения;
- се е придържало към всички Международни стандарти за финансови отчети, приложими съгласно националното счетоводно законодателство приложимо за банките в България;
- годишният финансово-счетоводен отчет разкрива състоянието на Банката с разумна степен на точност;
- е предприело всички възможни мерки за опазване на активите на Банката и предотвратяване на измами.

Юридически статус на Банката и информация за акционерите ѝ

Регистрираният акционерен капитал на Търговска Банка Д АД възлиза на 20 000 000 лв., разпределен в 20,000 бр. обикновени поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност на акция – 1,000 лева. Капиталът е изцяло внесен от едноличният собственик и не е променян през 2007 г.

Акционерната структура на банката в края на 2007 е, както следва:

Акционер	Притежавани		Притежавани	
	акции към 31.12.2007	Процент	акции към 31.12.2006	Процент
Г-н Фуат Гювен	20,000	100.00	20,000	100.00
Общо	20,000	100	20,000	100

През 2006 г. с разрешение на БНБ всички акции от капитала на банката са прехвърлени на Фуат Гювен, който е закупил всички акции от предишните собственици и се превърна в едноличен собственик на капитала на банката.

Информация за лицата, управляващи и представляващи Банката

Към 31.12.2007г. Банката има двама изпълнителни директори и трима членове на Управителния съвет:

- Г-н Мюмтаз Малик Аъм – Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор;
- Г-жа Радка Бонева Никодимова - член на Управителния съвет и Изпълнителен директор;
- Г-н Румен Димитров Петров - член на Управителния съвет.

Съгласно изискванията на Закона за кредитните институции, разпоредбите на Устава на Търговска Банка Д АД и съдебната регистрация на дружеството, то се представлява от всички членове на УС заедно или заедно от двама Изпълнителни директори.

Изпълнителните директори и членовете на УС нямат участие в акционерния капитал на Банката.

Забележка: Към 31.12.2007г. г-н Пламен Иванов Петров е избран за Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор на Търговска Банка Д АД, но още не е вписан в търговския регистър по партидата на Банката.

През периода 01.01.2007г. – 31.12.2007г. са извършени следните промени по регистрацията на Търговска Банка Д АД (ф.д. № 3936/1999г. по описа на Софийски градски съд):

- Със съдебно решение № 34/09.01.2007 (получено на 15.01.2007) е заличен Фуат Гювен като член на Надзорния съвет и са вписани двама нови членове на Надзорния съвет: Валери Борисов Борисов и Емел Гювен.
- Със съдебно решение № 35/08.03.2007 (получено на 13.03.2007) са вписани изменения и допълнения в Устава на Търговска Банка Д АД. Уставът е приложен към търговския регистър. Със съдебно решение № 35/08.03.2007 (получено на 13.03.2007) са вписани изменения и допълнения в Устава на Търговска Банка Д АД. Уставът е приложен към търговския регистър. Съгласно изискванията Закона за кредитните институции (в сила от 01.01.2007 г.) е конкретизиран и разширен предметът на дейност на банката и е променен начинът на управление и представителство на Банката. След одобряване на промените в Устава на Банката Българска Народна Банка актуализира лиценза на Търговска Банка Д АД.
- Със съдебно решение № 36/03.04.2007 (получено на 03.04.2007) са вписани нови членове на Управителния съвет: Румен Димитров Петров и Любомир Антонов Каримански.
- Със съдебно решение № 37/05.07.2007 (получено на 16.07.2007) е заличен от търговския регистър един от членовете на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на Търговска Банка Д АД –Муаммер Акшит Озкурал. Със същото решение Мюмтаз Малик Аъм е вписан като Председател на Управителния съвет.
- Със съдебно решение № 38/12.11.2007 (получено на 15.11.2007) е заличен като член на Управителния съвет Любомир Антонов Каримански.

Информация по чл.187д и чл.247 от Търговския Закон

1. по чл. 187д – не е приложимо;
2. по чл. 240б – не е приложимо;
3. по чл. 247, ал. 2:
 - т.1 Възнагражденията получени общо през 2007 г. от членовете на Надзорния и Управителния съвет на банката са в размер на 1,071 хил. лв.
 - т. 2 - няма такива сделки през 2007 г.;
 - т. 3 – Не съществуват ограничения на правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството (Банката);
 - т. 4 Участията на членовете на Надзорния и Управителния съвет на Банката като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 % от капитала на други

дружества, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети са:

Фуат Гювен - член на Надзорния съвет (за периода 01.01.2007 – 15.01.2007г.):

1. Фортера ЕАД, БУЛСТАТ 175194303 – едноличен собственик на капитала, Председател на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
2. Гама Инвест АД, БУЛСТАТ 831283821 – акционер с дял в капитала 99,50 % и Председател на Съвета на директорите;
3. Елкабел АД, БУЛСТАТ 102008573 - акционер с 95.745% участие в капитала и Председател на Надзорния съвет;
4. Аидатур АД, БУЛСТАТ 836143710 – член на Съвета на директорите, изпълнителен директор;
5. Варна мода АД, БУЛСТАТ 121063663 – Председател на Съвета на директорите, изпълнителен директор;
6. ЕТ Магазин Шипка Фуат Гювен, Турция с място на стопанска дейност в Свободна зона – Свиленград;
7. Емелда Текстил Санай Дъш Тиджарет Лимитид Ширкети, Турция, с място на стопанска дейност в Свободна зона – Видин – мажоритарен съдружник и управител;
8. Магазин Шипка ЕООД – едноличен собственик на капитала и управител;
9. Магазин Шипка – Фуат Гювен ЕООД, БУЛСТАТ 175205415 - едноличен собственик на капитала чрез ЕТ «Магазин Шипка – Фуат Гювен», Турция и управител;
10. Емелда ЕООД, БУЛСТАТ 175205365 – управител;
11. Тракия 97 ЕООД, БУЛСТАТ 126073031 – едноличен собственик на капитала и управител;
12. Стил 93 ЕООД, БУЛСТАТ 831303003 - едноличен собственик на капитала и управител;
13. Елефорс ЕООД, БУЛСТАТ 131237742 - едноличен собственик на капитала и управител.

Стоян Илиев Александров – Председател на Надзорния съвет (за периода 01.01.2007 – 31.12.2007г.):

1. Акса Груп ООД, БУЛСТАТ 175388272 – ограничено отговорен съдружник с дял в капитала 25 %;
2. Радино АД, БУЛСТАТ 121088247 - Председател, представляващ юридическо лице – член на колективен орган на управление;
3. Александров и сие ЕООД, БУЛСТАТ 130202069 – едноличен собственик на капитала и управител;
4. Крамекс АД, БУЛСТАТ 831635543 – представляващ юридическо лице - член на колективен орган на управление;
5. Професионален спортен клуб Стови ЕАД, БУЛСТАТ 160056905 - член на колективен орган на управление;
6. Кораборемонтен завод Одесос АД, БУЛСТАТ 103036629 - член на колективен орган на управление;
7. Земеделска кооперация „Ленд о лейк”, БУЛСТАТ 829014536 – член на Управителен съвет;
8. Елкабел – Ко ЕООД, БУЛСТАТ 102208556 - Управител;
9. Елкабел АД, БУЛСТАТ 102008573 – Председател на Управителния съвет;
10. Стал 2007 ЕООД, БУЛСТАТ 175336717 – управител;

11. Ронкали ЕАД, БУЛСТАТ 121414945 – член на Съвета на директорите, изпълнителен директор.

Еленка Харизанова Манова – член на Надзорния съвет (за периода 01.01.2007 – 31.12.2007г.):

1. Фортера ЕАД, БУЛСТАТ 175194303 – член на Съвета на директорите;
2. Гама Инвест АД, БУЛСТАТ 831283821 - член на Съвета на директорите;
3. Елкабел АД, БУЛСТАТ 102008573 – член на Управителния съвет;
4. Варна мода, БУЛСТАТ 121063663 – член на Съвета на директорите;
5. Аидатур АД, БУЛСТАТ 836143710 – член на Управителния съвет.

Валери Борисов Борисов – член на Надзорния съвет (за периода 15.01.2007 – 31.12.2007г.):

1. Елкабел АД, БУЛСТАТ 102008573 – член на Надзорния съвет;
2. Интерюс ООД, БУЛСТАТ 831644428 – ограничено отговорен съдружник с дял в капитала 41 %.

Емел Гювен - член на Надзорния съвет (за периода 15.01.2007 – 31.12.2007г.):

1. Варна мода, БУЛСТАТ 121063663 – член на Съвета на директорите;
2. Елкабел АД, БУЛСТАТ 102008573 – член на Надзорния съвет;
3. Гама Инвест АД, БУЛСТАТ 831283821 - член на Съвета на директорите.

Любомир Антонов Каримански – член на Управителния съвет (за периода 03.04.2007 - 15.11.2007):

1. Ситком ООД, БУЛСТАТ 131456387 – ограничено отговорен съдружник с дял в капитала 75 % и управител;
2. Ронкали ЕАД, БУЛСТАТ 121414945 – член на Съвета на директорите;
3. Максимус Филм ООД, БУЛСТАТ 130523705 - ограничено отговорен съдружник с дял в капитала 50 % и управител;;
4. Екс Ел Ентъртайнмънт ЕООД, БУЛСТАТ 121131961 – едноличен собственик на капитала и управител.

➤ т. 5 – през 2007 г. няма сключени договори по чл. 240б ТЗ от страна на банката;

II. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Цели и задачи решавани от Търговска банка Д АД през 2007 година

Изтеклата 2007 година изправи ръководството на Търговска Банка Д АД пред редица предизвикателства, преодоляването на които изискваше значителни усилия за намиране на оптимални решения. Това от своя страна наложи прилагането на динамична и ясно следвана стратегия за защита на интересите на едноличния собственик и клиентите ѝ.

Като основни цели и задачи, през изминалата година пред ръководството на Търговска Банка Д АД могат да се очертаят следните направления, а именно:

1. През 2007 год. Банката продължи дейността си по изграждането на необходимата база осигуряваща нарастване на формирания доход от дейността ѝ за текущата и следващите години, чрез разширяване на клоновата мрежа и откриване на нови офиси в София и в страната.
2. Осигуряване на по-нататъшното финансово и капиталово стабилизиране на институцията.
3. През отчетната година бяха разрешени редица въпроси свързани с управлението на риск мениджмънта.
4. Разширяване на клиентската база и сътрудничеството с други институции.
5. Разработване и предлагане на нови банкови услуги.

От съществено значение за Банката през годината са били взаимоотношенията ѝ с фирми от отрасъл “Търговия и услуги”, “Селско стопанство”, “Промисленост” и “Строителство”.

Банката е насочила своята бизнес стратегия основно към:

- Увеличаване броя на своите корпоративни и индивидуални клиенти и обема на операциите;
- Качество и ефективност на предлаганите банкови услуги, както и нови продукти, свързани с основните банкови операции – привличане на депозити и предоставяне на финансиране по различни проекти на клиенти;
- Увеличаване на кредитния портфейл и същевременно запазване добро качество на кредитите;
- Постигане на добър финансов резултат, чрез оптимално управление на активните и пасивните банкови операции.

Корпоративно банкиране

Основна цел на Търговска Банка Д АД е да изгражда дългосрочни взаимноизгодни отношения с корпоративни клиенти, които показват надеждни резултати и имат добри перспективи за развитие.

Корпоративните клиенти на Търговска Банка Д АД работят в различни отрасли на икономиката, а именно:

- Търговия на едро и дребно с горива, метали, строителни материали, автомобили, авточасти и гуми, хранителни стоки, стоки за бита.

- Производство на метални изделия
- Производство на електроматериали
- Производство на строителни материали
- Машиностроене
- Високи технологии
- Фармацевтика
- Строителство
- Производство на химически продукти
- Преработка на селскостопанска продукция
- Дървообработване
- Животновъдство
- Транспорт
- Туризм

Въпреки че, Банката предоставя кредити основно за финансиране на оборотен капитал на компаниите, които са сравнително с по-кратки срокове (1-3 години), дългосрочните инвестиционни кредити също нарастват (над 3 години).

Банката се стреми да привлича корпоративни клиенти чрез предлагане на качествено обслужване, гъвкави продукти според нуждите на клиента и кратки срокове на процеса за разглеждане на постъпилите документи, анализ на проектите и вземане на решения.

Търговска Банка Д АД е единствената частна банка в България с турски капитал. Поради това Банката има конкурентно предимство в обслужването на търговски операции и инвестиционни проекти между България и Турция. Преобладаващият брой клиенти на Банката са изцяло български дружества с дейност в страната, но Банката обслужва и проекти на големи турски корпорации в България.

Анализ на дейността на Корпоративно банкиране

1. Пазарна среда

През 2007 г. дейността на Търговска Банка Д АД в областта на Корпоративното банкиране продължи да се осъществява в условията на силна конкурентна среда, както по отношение на предоставени кредити, така и по привлечени средства. След отпадане на регулаторните ограничения върху ръста на кредитирането, банките в страната през 2007 г. още по-агресивно атакуват не само големите корпоративни клиенти, но така също и малките и средни предприятия. Силната конкуренция естествено води до спад в лихвените проценти по предлаганите кредити. От друга страна покачването на междубанковия лихвен процент и за евро и за лева донякъде компенсира намалението, но това се отнася само за кредитите договорени с плаващ лихвен процент на база междубанков

пазар. Корпоративните клиенти стриктно следят лихвените си разходи и компаниите с голяма договорна мощ веднага реагират на нарастващите лихвени нива и настояват за преговаряне на надбавките.

През последното тримесечие на 2007 г. пазарните нива на лихвените проценти по кредити започнаха да се увеличават като ефект от покачането на минималните безлихвени задължителни резерви в Централната банка, наложено като ново регулаторно ограничение на общата кредитна експанзия. В резултат се изостри и конкуренцията за привличане на депозити, особено необходими за банки с висок процент на кредити спрямо общите им активи. Пред вид сравнително по-бавният процес на договаряне и реализиране на кредитни сделки, може да се очаква по-висока доходност от корпоративния кредитен портфейл през следващите отчетни периоди.

2. Кредитни експозиции към корпоративни клиенти

Корпоративните кредити към 31.12.2007 г. са нарастнали 211% спрямо 31.12.2006г., задбалансовите експозиции по гаранции и акредитиви наредени от корпоративни клиенти към 31.12.2007 г. са нарастнали 400% спрямо 31.12.2006 г., или общата кредитна експозиция към корпоративни клиенти към 31.12.2007г. е нарастнала 249% спрямо 31.12.2006г.

Същевременно доходността от корпоративни кредити на база средни стойности предоставени средства се е увеличила в сравнение с предходната година от 10.03% на 10.80%, а доходността от общо предоставени кредити и издадени гаранции и акредитиви на база средни стойности предоставени средства се е увеличила в сравнение с предходната година от 10.84% на 12.22%. Приходите от лихви, такси и комисиони от корпоративни кредити формират 96.3% от общите приходи от кредити, а също така 64% от общите приходи на банката.

Анализът на качеството на портфейлът от корпоративни кредити показва подобрене спрямо 2006 г., доколкото портфейлът е съществено увеличен с новоотпуснати кредити, а необслужваните кредити са незначителни и делът им в края на 2007 г. намалява до 0.03%.

От всички анализирани кредитни проекти през 2007г., усвоените експозиции са 23% , отложени или отпаднали са 34% и отказани или загубени са 43%. Тези данни водят до извода, че добрите количествени и качествени показатели при корпоративните кредити са постигнати със значителни усилия и предпазливост в кредитния процес. С многобройни посещения в различни райони на страната на екип от корпоративно банкиране с участие и на висшето ръководство през годината се реализираха и кредитни сделки в градове без клонове на банката.

В края на 2007 г. е усвоена кредитна линия от Насърчителна Банка АД за 1,100 хил. евро, което подпомага Търговска Банка Д АД да кредитира при сравнително по-ниски лихвени нива малки и средни предприятия, работещи в сфери на дейност съобразени с екологичните норми.

Търговско финансиране

Банката предлага модерни продукти за търговско финансиране на своите клиенти – местни и международни компании, с цел да улесни външнотърговските им операции. Чрез установените кореспондентски отношения Банката има достъп до най-различни точки по целия свят. Банката обслужва нуждите на чуждестранни и местни компании, извършващи различни проекти в страната, чрез издаване на банкови гаранции към държавни институции или частни дружества.

Банкиране на дребно

През изминалата 2007 година приоритет в дейността на отдел “Банкиране на дребно” бе разширяване на продуктовата гама и съответно разработването на нормативна база за отделните продукти, предлагани на физически лица.

През отчетната 2007 година Банката започна успешно да предлага разработени от нея продукти, насочени към ипотечното кредитиране (за покупка на недвижими имоти, строителство и довършителни работи, нецелеви ипотечни кредити), а така също и кредити, обезпечени с паричен депозит. Увеличи се обемът на отпуснатите потребителски кредити, както за служителите във фирми, които получават трудовото си възнаграждение по сметки в Банката, така и за нови клиенти.

През годината нарастна броят на предлаганите продукти, което доведе до увеличение размера на кредитния портфейл и депозитната база. Размерът на предоставените кредити на граждани и домакинства към 31.12.2007 година нарастна почти 3 пъти, в сравнение с края на 2006 година. Привлечените средства от граждани и домакинства през отчетния период като цяло са нарастнали със 192%.

Стартираха и успешно приключиха няколко проекта с MasterCard, свързани с издаване на карти Maestro, MC Standard и MC Business с магнитна лента, за приемането на същите карти на ATM и ПОС в офиси на банката. През 2008 година предстои приключване и на проекта за приемане на тези карти с чип. Приключи изработката на дизайн за карти Maestro, MC Standard, MC Business, както и поръчката, производството и доставката на пластики за същите. В процес на внедряване е продукт “Кредитна карта”.

Проведен бе избор и осъществено внедряване на система за управление на международни карти. Доставени бяха 10 броя ATM, от които 5 вече са инсталирани и е проведено обучение на касиерите за работа с тях. Във всички клонове са инсталирани POS терминали. Изградена е система за мониторинг на комуникацията на ATM. Сключен е договор с ЦКБ за обслужване на плащанията с международни карти Visa на ATM. Стартирана е процедура за избор на банка за обслужване на плащания с международни карти при търговци на банката, която предстои да приключи през настоящата година.

Усилията на отдел “Банкиране на дребно” през 2008 година ще бъдат насочени основно към:

- Увеличаване на кредитния портфейл и запазване доброто качество на предоставените кредити, с оглед повишаване пазарния дял и използване свободния потенциал по отношение на продажби и обслужване.
- Увеличаване на привлечените средства чрез нови продукти по отношение на пасивните банкови операции – откриване и обслужване на срочни и безсрочни депозитни сметки на клиенти.
- Увеличаване броя на клиентите, получаващи трудовите си възнаграждения по разплащателна сметка в клоновете и офисите на Банката.
- Популяризиране на услугата за извършване на преводи за плащане на битови сметки от картови сметки на клиенти открити в клоновете и офисите на Банката.
- Стартиране и популяризиране на услугата за издаване на кредитни карти.
- Подмяна на националните дебитни карти с международни дебитни карти с посредничеството на банката.
- Инсталиране на допълнителни АТМ и POS терминали в новооткриващи се клонове или офиси.
- Разработване на нови атрактивни продукти свързани с активните и пасивните банкови операции (според мен за пасивните операции вече е казано конкретно по-горе и се повтаря тук общо)
- Приемане на плащания с карти при търговци.

Управление на активи и пасиви

Управлението на активите и пасивите на Банката се извършва в три основни направления: паричен пазар, валутна търговия и търговия с ценни книжа. Наличието на широка мрежа от контрагенти, местни и международни банки, осигурява пазарни валутни курсове и цени за всички сделки. Банката търгува главно със следните валути: Български лев, Евро, Щатски долар, Швейцарски франк, Британска лира, Турска лира.

Приоритет е осигуряването на ликвидността на Банката. Благодарение на доброто управление на паричните потоци и на нарастналата маса от депозити на граждани и фирми, през 2007 година институцията не е изпитвала нужда от паричен ресурс. В допълнение са договорени лимити с други банки и в случай на необходимост може да бъдат заемани средства от междубанковия паричен пазар. Управлението на ликвидността е свързано и с поддържането на минималните задължителни резерви, съобразно регулаторните изисквания. През изминалата година Търговска Банка Д АД е поддържала минималните си задължителни резерви, в рамките на изискуемия размер.

Друга основна дейност в тази насока е търговията с ДЦК и еврооблигации. От месец юли 2002 г. “Търговска Банка Д” АД е Първичен дилър на ДЦК. През изминалата 2007 г. банката успешно и стриктно спазва критериите за първичен дилър. Портфейлът от ДЦК е в основата на различни продукти, ориентирани към клиентите, като репо-споразумения и др. За периода Февруари - Април 2007 г., чрез поредица от покупки на междубанковия пазар беше увеличен портфейла от български еврооблигации, държани за търгуване. Номиналната стойност на портфейла достигна 32.5 милиона евро. Поради спада на цените на българските еврооблигации, продължил през цялата втора

половина на годината, беше регистрирана отрицателна преценка на портфейла независимо от извършваните допълнително операции с деривативни инструменти за минимизиране на загубата от преценка.

Развитие на информационните системи

Интернет банкиране - Търговска Банка Д АД предлага Интернет банкиране на своите клиенти от август 2003г., като непрекъснато подобрява качеството на предлаганата услуга, задоволявайки нарастващите нужди на клиентите. Услугата предлага международен достъп до банковите продукти и подобрява гъвкавостта на предлаганите услуги. Клиентите имат по-богата и актуална информация, независимо от тяхната локация. Към настоящият момент сме повишили нивото на сигурност на услугата, както и капацитета на свързаност на банката към интернет, за постигане на по-бърза и качествена услуга.

Унифицирана мрежова система – В своята дейност Банката винаги се е стремяла да усъвършенства възможностите за оптимизиране връзките между отделните структурни звена и Централата ѝ. Крайният резултат от тази целенасочена дейност се явява подобряването във времето не само на комуникацията, но и осигуряването на по-добро обслужване на клиентите на Банката, като се минимизира влиянието на географското разположение на отделните ѝ структурни единици.

За осигуряване на безпроблемна работа на клоновете с клиентите бяха изградени бекъп линии през ISDN Dial-Up.

ПОС Терминали - Банката предлага на своите клиенти ПОС терминали. Тази услуга дава възможност на нашите клиенти за по-лесно насочване на паричните потоци директно към тяхната банкова сметка. През 2007г. бяха инсталирани общо 12 ПОС терминала в отделните структурни звена на Банката и при някои от основните ни клиенти.

АТМ Терминали - Първата инсталация на АТМ терминали е направена през Май 2007 г., като общият брой на инсталираните АТМ до края на 2007 г. е общо 8 броя. През 2008 г. общият брой на АТМ терминалите на Банката планираме да достигне 20 броя.

Официалният уеб-сайт на Банката осигурява връзка с информационната система.

През 2007 г. банката е приключила въвеждането на SWIFTNet FIN Phase 2.

Кореспондентски отношения

Банката извършва преводи във всички основни чуждестранни валути, включително и в турски лири, като преводите в турски лири се извършват директно през съответните банки-кореспонденти в Турция.

Кореспондентската мрежа на Търговска Банка Д АД покрива 80 местни и чуждестранни банки. Банката има разкрити ностро-сметки във валута, както следва:

EUR Commerzbank, Frankfurt
DHB, Rotterdam
American Express Bank, Frankfurt
ING Bank, Sofia Branch
Fortis Bank, Istanbul
Bankpozitif Kredi ve Kalkinma Bankasi,
Istanbul

GBP Citibank N.A., London

USD Citibank NA, New York
American Express Bank, N.Y.
DHB, Rotterdam
Fortis Bank, Istanbul
Commerzbank, Frankfurt
Bankpozitif Kredi ve Kalkinma Bankasi, Istanbul

TRY Fortis Bank, Istanbul
Bankpozitif Kredi ve Kalkinma Bankasi, Istanbul

III. РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Дейността на Банката през финансовата 2007 година се развива в условията на повишени изисквания и условия за бизнеса в България след приемането ни в ЕС, високо ниво на конкуренция на пазара на банкови услуги, продължаващата тенденция на консолидиране в банковия сектор, както и на сериозни икономически и политически промени и динамика в отношенията на страните в Балканския регион. През 2007 г. Банката отчита ръст на активните банкови операции в сферата на корпоративното бизнес финансиране, банкирането на дребно и инвестиционното банкиране чрез разширяването на мрежата от клонове и офиси в София и в страната. Същевременно тези операции са финансирани основно с достатъчен по размер привлечен ресурс от клиенти (фирми, граждани и други финансови институции) при осигуряване на сравнително добра доходност в резултат на което банката отчита печалба от своята дейност за 2007 г..

БАЛАНС

Общият размер на активите нараства с 23,273 хиляди лева, което представлява 11,68% спрямо 2006 г.

Баланс на Търговска Банка Д АД за 2007 г.

	<i>В хиляди лева</i>				
	31 Декември 2007	%	31 Декември 2006	%	Измен. в %
Активи					
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	27,320	12.28%	16,276	8.17%	67.85%
Вземания от банки	18,603	8.36%	119,743	60.09%	-84.46%
Вземания по репо-споразумения	2,364	1.06%	1,960	0.98%	20.61%
Ценни книжа, държани за търгуване	82,048	36.87%	12,192	6.12%	572.97%
Предоставени кредити и аванси на клиенти	79,509	35.73%	36,963	18.55%	115.10%
Ценни книжа на разположение за продажба	11,170	5.02%	11,311	5.68%	-1.25%
Имоти и оборудване	1,201	0.54%	647	0.32%	85.63%
Нематериални активи	71	0.03%	55	0.03%	29.09%
Други активи	246	0.11%	106	0.05%	132.08%
Активи по отсрочени данъци	11	0.00%	17	0.01%	-35.29%
Общо активи	222,543	100.00%	199,270	100.00%	11.68%
Пасиви					
Задължения към банки	5	0.00%	644	0.32%	-99.22%
Задължения по подчинен срочен дълг	10,025	4.50%	0	0.00%	
Задължения към клиенти	178,962	80.42%	178,192	89.42%	0.43%
Задължения по репо-споразумения	8,080	3.63%	0	0.00%	
Задължения по други привлечени средства	2,163	0.97%	0	0.00%	
Други пасиви	2663	1.20%	768	0.39%	246.74%
Общо пасиви	201,898	90.72%	179,604	90.13%	12.41%
Акционерен капитал	20,000	8.99%	20,000	10.04%	0.00%
Резерви	645	0.29%	-334	-0.17%	293.11%
Общо собствен капитал	20,645	9.28%	19,666	9.87%	4.98%
Общо пасиви и собствен капитал	222,543	100.00%	199,270	100.00%	11.68%

Вземания от банки

Вземанията от банки към 31 Декември 2007 г. са 18,603 хил.лв. или 8,35% от всички активи на банката, което представлява намаление както в абсолютна сума, така и в относително тегло спрямо 2006 год. При отчетено равнище от 119,743 хил.лв. за 2006 год., през 2007 година, както бе споменато, е извършено реструктуриране в посока на по-доходоносни активи, основно кредити и ценни книжа за търгуване. Вземанията от банки включват депозити пласирани при банки в страната и в чужбина, покрития по предоставени линии за издаване на акредитиви, маржин сметки при брокери. Тези средства се пласират краткосрочно и осигуряват високата ликвидност на Банката. Всички депозити са пласирани при банки с присъден кредитен рейтинг и са в съответствие с одобрените от Банката лимити.

Отчитайки потенциала на Банката и възможностите за текущо управление на ликвидността с подходящи инструменти с цел минимизиране на ликвиден риск, очакваме междубанковите депозити и през 2008 година да имат относително постоянен характер, при една ясно изразена тенденция на абсолютно и относително задържане на нивата спрямо 2007 година в общия обем на активите на Банката.

Кредити и аванси на клиенти

Относителният дял на предоставените кредити на клиенти в баланса на Банката към 31 декември 2007 г. е 35,73% от сумата на всички банкови активи и сумата им по балансова стойност е 79,509 хиляди лева. За сравнение в края на 2006 г. кредитният портфейл е 36,963 хил. лв. или само 18.55% от банковите активи към тази дата.

Банката акцентира върху кредитирането на корпоративни клиенти. Множеството от специално разработени продукти и решения, предложени на клиентите на Банката, доведоха до увеличение на кредитирането на частни компании, чрез предлагане на различни видове кредити, като кредитни линии и линии за издаване на гаранции и акредитиви, инвестиционни кредити, както и на многоцелеви кредити за постигане пълно удовлетворяване конкретните нужди на клиентите. В същото време приоритет на Банката през 2007 г. продължи да бъде управлението на кредитния риск, на база на подобрене на целия модел на идентифициране, измерване, наблюдение и контрол на рисковите експозиции.

Секторният анализ показва, че Банката насочва кредитирането си към сфери на печеливш бизнес (в сферата на търговията, услугите и строителството), което гарантира редовното издължаване на дълговете и поддържа конкурентното ниво на Банката.

Качеството на активите е високо. Редовните кредити по Наредба 9 са 99.64% от сумата на всички предоставени кредити към 31.12.2007 г. по амортизируема стойност (преди обезценка). Покритието на портфейла към 31.12.2007 г. с провизии за покриване риска от загуби и обезценка е 0,72 %, при 0.975% в края на 2006г., поради значителното нарастване на кредитния портфейл и отпускане на нови кредити, които са редовно обслужвани през първата година.

Финансови активи, държани за търгуване

Финансовите активи за търгуване са придобити с цел да бъдат търгувани в краткосрочно и да бъдат реализирани доходи за банката. В състава им се включват средносрочни и дългосрочни съкровищни облигации в лева и еврооблигации на Република България. Като цяло размерът им нарасна съществено спрямо нивото от 2006 г., което доведе и до увеличение на относителният им дял в общият размер на активите до 36,87% (при достигнато ниво от 6.12% от общите активи за 2006 год.). Портфейлът се оценява текущо по справедлива стойност, като печалбите или загубите, които възникват от промяната в справедлива им стойност се отчитат текущо в отчета за доходите (това е наименованието прието с официалния превод на МСФО).

Финансови активи, държани за продажба

Финансовите активи, класифицирани в портфейла за продажба включват ценни книжа, държани за неопределен срок от време, които могат да бъдат продадени при нужда от допълнителна ликвидност, при промяна на лихвените проценти, обменни курсове или промени в капиталовия доход. Техният размер през 2007 год. се задържа на нивото спрямо 2006 год., при задържане и на относителният им дял в общият размер на активите на Банката. В състава им се включват 10,095 хиляди лева държавни ценни книжа на Република България, деноминирани в национална валута и дългосрочни държавни ценни книжа на Република Турция, деноминирани в евро, чийто еквивалент е 1,069 хиляди лева. В портфейла участват и 6 хил.лв. акции на нефинансови предприятия.

Средната доходност за облигациите деноминирани в евро 3,62%, докато за левовите е в рамките на 2,57%. Последващата оценка на този портфейл е по справедлива стойност, като нереализираните печалби или загуби, от промяната в справедлива им стойност се отчита като отделен компонент в собствения капитал и не оказват влияние на текущия финансов резултат, докато ценните книжа не бъдат продадени (падежират).

Депозити от клиенти

През отчетния период „Търговска банка Д” фокусира своите усилия предимно към увеличаване на депозитната база. В тази връзка бяха разработени нови депозитни продукти и лихвите по стандартните депозити бяха увеличени. Ръководството си поставя за цел да продължи усилията за развитие и обновяване на продуктите и услугите за задържане и разширяване на клиентите, които предоставят свободните си парични средства в Банката, което ще осигури финансиране на увеличаващият се кредитен портфейл и останалите инвестиционни дейности.

Таблицата по-долу показва изменението в обема и структурата на депозитите към 31.12.2007:

ДЕПОЗИТИ НА КЛИЕНТИ	31 Дек 2007	%	31 Дек 2006	%	Изменение	Изменение в %
<i>В хиляди лева</i>						
Физически лица						
- Срочни депозити	9,036	5.05%	4,417	2.48%	4,619	104.57%
- Текущи сметки	1,727	0.97%	370	0.21%	1,357	366.76%
- Спестовни депозити	4,598	2.57%	2,714	1.52%	1,884	69.42%
Корпоративни						
- Срочни депозити	19,086	10.66%	32,670	18.33%	(13,585)	-41.58%
- Текущи сметки	144,515	80.75%	138,021	77.46%	6,495	4.71%
Общо	178,962	100.00%	178,192	100.00%	770	0.43%

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ

Печалбата на Банката преди данъци възлиза на 1,251 хиляди лева. Нетната печалба след данъци е 1,121 хиляди лева. Нетната печалба за 2007 г. нараства спрямо 2006 г. с 119%, но не достига планираният размер, съгласно бюджета за 2007 г. Фактическото изпълнение е 77%. Основното обстоятелство, което е оказало влияние за реализиране на по-малка печалба за 2007 г. в сравнение с направените разчети при нейното планиране се дължи на чувствителното понижение на цените на българските еврооблигаци, които формират основната част от търговския портфейл на банката.

Отчет за доходите на Търговска Банка Д АД за 2007 г.

<i>В хиляди лева</i>	31 Декември 2007	31 Декември 2006	изменение	измен.%
Приходи от лихви и други подобни приходи	10,756	5,429	5,327	98%
Разходи за лихви и други подобни разходи	(4,228)	(1,483)	(2,745)	185%
Нетен доход от лихви и други подобни доходи	6,528	3,946	2,582	65%
Приходи от такси и комисионни	1,912	1,664	248	15%
Разходи за такси и комисионни	(114)	(100)	(14)	14%
Нетен доход от такси и комисионни	1,798	1,564	234	15%
Нетен доход от операции в чуждестранна валута	340	495	(155)	-31%
Нетен доход от операции с ценни книжа държани за търгуване	(1,459)	(490)	(969)	198%
Други доходи от дейността	5	-	5	
Нетен доход от банкови операции	7,212	5,515	1,697	31%
Възстановяване на/ (загуби от) обезценка и несъбираемост на кредити	(215)	39	(254)	-651%
Общи административни разходи	(5,746)	(4,946)	(800)	16%
Печалба от оперативна дейност преди данъци	1,251	608	643	106%
Разход за данъци върху печалбата	(130)	(95)	(35)	37%
Нетна печалба за годината	1,121	513	608	119%

Приходите от и разходите за лихви се признават съгласно принципа на начисляването, на база ефективна доходност на актива или съответната променлива доходност.

Следната таблица показва изменението на приходите от и разходите за лихви:

НЕТЕН ЛИХВЕН ДОХОД <i>В хиляди лева</i>	31 Дек 2007	31 Дек 2006	Изменение	Изменение в %
Приходи от лихви и други подобни приходи възникнали от:				
Вземания от банки	1,148	671	477	71%
Предоставени кредити на клиенти	6,427	3,690	2737	74%
Ценни книжа, държани за търгуване	2,645	632	2013	319%
Ценни книжана разположение за продажба	431	371	60	16%
Вземания по репо-споразумения	105	65	40	62%
	10,756	5,429	5327	98%
Разходи за лихви и други подобни разходи възникнали от:				
Задължения към банки	(37)	(68)	31	(46%)
Задължения по подчинен срочен дълг	(401)	0	(401)	
Задължения към клиенти	(3,467)	(1,399)	(2,068)	148%
Задължения по репо-споразумения	(312)	(16)	(296)	1850%
други привлечени средства	(11)	0	(11)	
	(4,228)	(1,483)	(2,745)	185%
Нетен лихвен доход	6,528	3,946	2,582	65%

Нарастването на обемите на кредитирането, както и от друга страна - увеличението на депозитната база обуславят нарастване на относителния дял на съответните лихвени приходи и разходи. Увеличението на нетния лихвен доход спрямо 2006 г. е 65%, при запазване на средния лихвен марж на нивото от предходната година. Намалението на приходите при инструментите за търгуване през 2007 г., както и през 2006 г. е свързан с намалението на тяхната текуща доходност и със спада на пазарните им котировки през годината, основно поради разрастването на ликвидната криза на световните финансови пазари и увеличаването на рисковата премия на страната.

Нетен доход от такси и комисионни

Приходите от такси и комисионни нарастват спрямо тези от 2006 г. с 15%, като с най-голям относителен дял са приходите от комисионните от гаранции и акредитиви, касови операции и парични преводи. Със същият темп са се увеличили и разходите за комисионни - 14%, главно в частта на таксите за ценни книжа на доверително управление или предоставени като обезпечение, разноските за доставка на пари в брой, такси и комисионни за обслужване на кореспондентски сметки при банки. Темпът на нарастване на приходите от такси и комисионни изпреварва темпът на увеличение на предоставените кредити и аванси на клиенти, доколкото таксите за управление на кредитите са част от ефективния лихвен доход по предоставените инструменти и не са включени в сумата на приходите от такси във финансовия отчет и за двете години.

Нетен доход от операции в чуждестранна валута

Нетният доход от валутни операции и преценка на валутни наличности е 340 хиляди лева и намалява с 31 % спрямо 2006 г., основно поради намаления оборот на този вид сделки с клиенти.

Нетен доход от търговски операции

Нетният доход от търговски операции включва приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване. Значителният спад на тези доходи е обусловен от спада на пазарните котировки на българските ценни книжа и еврооблигации в сравнение с 2006 г. и осчетоводената в резултат на това отрицателна преценка през годината от 1,587 хиляди лева, което повлиява най-съществено финансовият резултат на Банката в посока намаление.

Разходи за дейността

Разходите за дейността включват разходите, свързани с персонала, разходи за амортизация, наеми на офиси, охрана, разходи за комуникации, , маркетингови и други управленски разходи, както и годишна премийна вноска във Фонда за гарантиране на влоговете на банките,.. Общата сума на разходите през 2007 г. нараства с 16% спрямо 2006 г. и възлиза на 5,746 хи.лв. (2006 г.: 4,946 хи. лв.) Нарастването на разходите за издръжка се дължи основно на разходите, свързани с разкриването на новите структурни звена на банката и инфлацията през 2007 г.

Възстановяване на/ (загуби от) обезценка и несъбираемост на кредити

През 2007 г. са отчетени разходи за обезценка на кредити в размер на 566 хи. лв. като същевременно са възстановени 351 хи. лв. от предишна обезценка на кредити, за които е отпаднала необходимостта от обезценка поради погасяване, падежиране или подобряване на позицията на отделни кредити. Нетното изменение на обезценката е увеличение с 215 хи.лв., което се дължи основно на ръста на новоотпуснатите кредити през 2007 г., а не на влошаването на качеството на портфейла, доколкото възстановените обезценки през 2007 г. съответстват на размера на обезценката към края на 2006 г. .

Данъци

Корпоративната данъчна ставка, приложима при определяне на размера на дължимия данък върху облагаемата печалба за 2007 година е 10% (2006: 15 %). Данъкът върху печалбата за годината включва 140 хи.лв. текущ данък и 10 хи. лв. икономия на данък, свързана с възникване и обратно проявление на временни разлики.

СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Собственият капитал на Банката възлиза на 20,645 хиляди лева, или 9,28% от общата сума на баланса. Структурата му в края на 2007 г. е представена по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	Основен капитал	Законови резерви	Преоценъчен резерв - ФА	Неразпределена печалба	Общо
Салдо на 1 януари 2006г.	20,000	88	27	(790)	19,325
Нетна печалба за годината	-	-	-	513	513
Нереализирани печалби от преоценки на ФА на разпложение за продажба	-	-	(188)	-	(188)
Ефект от отсрочени данъци върху позиции, директно отчетени в собствения капитал	-	-	16	-	16
Салдо на 31 декември 2006	20,000	88	(145)	(277)	19,666
Нетна печалба за годината	-	-	-	1,121	1,121
Нереализирани печалби от преоценки на ФА на разпложение за продажба	-	-	(142)	-	(142)
Ефект от отсрочени данъци върху позиции, директно отчетени в собствения капитал	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември 2007	20,000	88	(287)	844	20,645

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за 2007 г.

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
Парични потоци от оперативна дейност		
Печалба преди данъци	1,251	608
Преоценки на ценни книжа държани за търгуване	1,587	509
Загуби от обезценки и несъбираемост на кредити	215	(39)
Амортизация	311	484
Балансова стойност на отписани активи	5	5
<i>Парични потоци от оперативната дейност преди промени в оборотния капитал</i>	<u>3,368</u>	<u>1,567</u>
<i>Промени в активите и пасивите, участващи в оперативна дейност:</i>		
Увеличение на задължителните резерви при Централната банка	(7,996)	(8,979)
Намаление на вземанията от банки	2,620	138
Увеличение на вземания по репо-споразумения	(404)	(2)
Увеличение/ (намаление) на ценни книжа, държани за търгуване	(71,443)	23
Увеличение на предоставените кредити и аванси на клиенти	(42,761)	(467)
(Увеличение)/намаление на други активи	(253)	64
(Намаление)/ увеличение вна задълженията към банки	(639)	5
Увеличение на задължения по репо-споразумения	8,080	-
Увеличение на привлечените средства от клиенти	770	116,771
Намаление на задължения към клиенти по заети ценни книжа	-	(1,285)
Увеличение/ (намаление) на други пасиви	1,895	(1,769)
<i>Нетни парични потоци (използвани)/в от оперативната дейност преди данъци върху печалбата</i>	<u>(106,763)</u>	<u>106,066</u>
Платени данъци върху печалбата	(12)	(69)
Нетни парични потоци (използвани в)/от оперативната дейност	<u>(106,775)</u>	<u>105,997</u>
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупка на оборудване и програмни продукти	(885)	(148)
Покупки на ценни книжа на разположение за продажба	(1)	(8,470)
Продажби/ падежи на ценни книжа на разположение за продажба	-	2,116
Нетни парични потоци използвани в инвестиционната дейност	<u>(886)</u>	<u>(6,502)</u>
Парични потоци от финансова дейност		
Получени суми по дългосрочно привлечени заеми	2,163	-
Получени суми по договор за подчинен срочен дълг	10,025	-
Нетен паричен поток от финансовата дейност	12,188	-
Нетно (намаление)/увеличение на парични средства и парични еквиваленти	(95,472)	99,495
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	119,559	20,064
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	<u>24,087</u>	<u>119,559</u>

БАНКОВИ РЕГУЛАТОРИ

В съответствие с изискванията на банковото законодателство в България и инструкциите на Българска Народна Банка (БНБ), в качеството ѝ на Централна банка, Търговска банка Д АД следва да спазва определени ограничения свързани със следните съотношения:

Обща капиталова адекватност

Банката изчислява общата капиталова адекватност като процентно съотношение между нетната капиталова база и общия ѝ рисков компонент на активите ѝ. Капиталовата база включва основния акционерен капитал, Фонд Резервен и другите резерви до определен размер. Общият рисков компонент на активите включва балансовите и задбалансовите експозиции, претеглени по степен на риск. Отчетената капиталова адекватност към 31.12.2007 г. е 21,95 % (31.12.2006 г.: 26,82 %). Минимално изискваната капиталова адекватност е 12%.

Минимално изискван акционерен капитал

Към 31.12.2007 г. основният акционерен капитал е 20,000 хил. лв. (31.12.2006 г.: 20,000 хил. лв.). Банката е изпълнила изискванията на Централната банка за минимално изисквания акционерен капитал от 10,000 хил. лв.

Други регулаторни съотношения:

Капиталова база спрямо откритите валутни позиции – максималното съотношение е до 30% за всички валути и респ. до 15% за всяка отделна валута, с изключение на позициите в евро.;

Капиталова база спрямо големи рискови експозиции – общият размер на всички големи кредити не може да надвишава 8 пъти капиталовата база на банката. Експозицията към едно лице или свързани лица не може да надвишава 25% от капиталовата база.

Ликвидни активи спрямо нетни парични потоци – Централната банка (БНБ) следи за размерите и състава на ликвидните активи на банките и при необходимост определя минимални коефициенти за ликвидност за всяка отделна банка, който трябва да се постигне в определен срок като процент на ликвидните активи спрямо привлечените средства.

Капиталова база спрямо размера на направените вложения в недвижими имоти, оборудване, акции и дялове от нефинансови институции – вложенията не могат да надхвърлят размера на капиталовата база на банката, а само тези в недвижими имоти и оборудване – 50% от капиталовата база.

Към 31.12.2007 г. банката е спазила всички регулативни изисквания на БНБ и българското законодателство.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ И СЪОТНОШЕНИЯ

ПОКАЗАТЕЛИ	2007	2006
коэффициент на възвращаемост на активите (ROA)	0,60%	0,57%
коэффициент на възвращаемост на собствения капитал (ROE)	5,70%	2,59%
коэффициент на оперативните разходи	3,28%	5,60%
коэффициент на комисионни към оперативни разходи	31,29%	31,62%
коэффициент разходи/приходи	79,67%	89,69%
средногодишен нетен лихвен марж	4,45%	4,41%
средни брутни лихвоносни активи/средни брутни активи	88,51%	86,23%
общата капиталова адекватност (минимум 12%)	21,95%	26,82%
капиталова адекватност към капитала от първи ред	14,63%	27,03%
коэффициент на ликвидните активи	59,71%	74,54%

IV. ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ

През 2008 година Търговска Банка Д АД ще продължи дейността си към обособяването на кръг от клиенти, на които да осигури целия набор от необходимите им банкови услуги, предоставени с бързо и ефективно обслужване.

Приоритет на Банката остава корпоративния сектор от български и чуждестранни клиенти, на които предлагаме пълен обхват от банкови услуги.

Депозитната база на банката се предвижда да нарастне в сравнение с 2007 г. в рамките на 30% на средна база.

В поставените цели предвиждаме нарастването на темповете на кредитиране и на инвестиционното банкиране да изпреварват темповете на нарастване на депозитната база, с цел оптимизиране структурата на активите и постигане на по-висок положителен финансов резултат.

Кредитирането е основна част от бизнеса на банката. При постигане на добър и надежден портфейл, ползите за банката ще се отразят в показателите не само за 2008г. , но и през следващите години. Стремим се да достигнем портфейл от 128 милиона лева към 31.12.2008г., в т.ч. отдел Банкиране на дребно ще увеличи обемите на кредитиране от 3.7 на 9 милиона лева до края на 2008 г.

Постигането на посочените по-горе резултати са неразделна част от програмата за развитие на банката през следващите пет години (до 2013 година), която е в процес на актуализиране.

Съгласно програмата, до края на 2008 година се предвижда банката да разполага с 26 структурни единици в които да работят 195 служители. Очаква се новите структурни единици да бъдат открити в градовете София, Русе, Ямбол, Кърджали, Шумен, Разград, Търговище, Добрич и Силистра.

За стартирането на новите структурни единици ще бъдат изразходвани в рамките до 1,200 хил.лв. инвестиционни разходи, както и до 1,000 хил.лв. присъщи разходи свързани с извършване на необходимите преустройства и адаптиране на наетите помещения. Разходите по икономически елементи се очаква да достигнат 8,500 хил.лв в края на годината.

За да се създадат необходимите предпоставки за успешното стартиране на новите структурни звена, както и да се поддържа персонала на банката на необходимото професионално ниво се предвижда през годината да бъдат изразходвани за обучение 98 хил.лв, без ДДС. Целта е чрез мотивиране на персонала и чрез непрекъснато повишаване на неговата квалификация да се създадат условия за повишаване ефективността от дейността на банката като цяло.

Разходите за реклама са планирани в размер на 400 хил.лв. за годината, което ще позволи да се популяризират предлаганите от банката нови конкурентни услуги и да се стигне по-бързо до крайния потребител - клиента.

Очакванията са през годината привлечените на обслужване нови клиенти – фирми да надвишат 850 броя, като в същото време приоритетно ще нараства броя на физическите лица - клиенти на Банката. Очаква се до края на 2008 година банката да обслужва в рамките между 7500-8000 броя клиентски сметки.

Целта е банката в края на 2008 година да работи като единен структурен механизъм и да се утвърди като стабилен център на печалба.

В процес на разработване е стратегия за развитие на Банката до 2013 година, базирана на увеличението на заемния капитал, разработването и въвеждането на нови продукти осигуряващи търсеното интензивно развитие, извършването на организационни и структурни промени, разширяване съвместната дейност с други фирми и организации, разширяване регионалното присъствие на Банката в страната и др.

В процес на конкретизиране са целите които следва да бъдат достигнати през отделните години. Определен е сегментът, в който следва да бъде насочена дейността на Банката, както и делът, който следва да бъде достигнат. По този начин създадената организация ще позволи преминаване към нов етап на развитие, чрез внедряване на съвременни банкови технологии и високо качество на обслужването, от което се очакват в бъдеще да бъдат привлечени нови клиенти и да се увеличат приходите.

Отчитайки икономическата ситуация в страната, ръководството на Банката ще се стреми да повишава ефективността на управлението на пасивите, което съчетано с оптимизиране структурата и качеството на

активите ще позволи още през настоящата година да се реализира на практика стратегията за ефективно управление на Банката.

Дейността на Търговска Банка Д АД и за в бъдеще ще се усъвършенства съобразно измененията на конкретните икономически условия в страната, с цел достигане на планираните показатели и задачи.

V. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

В хода на обичайната си стопанска дейност банката е изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на банката. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на банковите услуги и видовете продукти и на привлечените от нея средства на клиенти, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от нея инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Банката управлява своите търговски операции според вида риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

Структура за управление на рисковете

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете в банката са следните:

Надзорен съвет – извършва общ надзор върху управлението на рисковете;

Управителен съвет – отговаря за общият подход за управление на рисковете и одобрява стратегиите и принципите за управление на рисковете;

Комитет за управление на активите и пасивите – анализира текущото състояние на активите и пасивите на банката, наблюдава рисковете свързани с управление на ликвидността на банката и пазара на финансови инструменти и предлага конкретни мерки в случай на отклонение от приетите лимити;

Кредитен комитет и Провизионен съвет – текущ анализ на кредитните сделки от гледна точка на управление на кредитния риск;

Изпълнителни директори – осъществяват оперативен контрол на всички банкови операции от гледна точка спазване и текущо поддържане на определените лимити за конкретните видове риск;

Централната банка осъществява допълнителен надзор върху управлението на рисковете в банката чрез изискване на периодични отчети и последващ контрол по спазването на нормативно определените максимални нива за експозиция към определени видове рискове.

Измерване и управление на основните рискове

Ръководството на банката е приело различни вътрешни правила и методики за измерване на рисковете, които са основани на статистически модели или на историческия опит.

Контролът и управлението на рисковете е структуриран основно на базата на лимити по видове операции. Тези лимити рефлектират върху стратегията на банката и пазарната ѝ позиция, както и нивото на конкретния риск, който банката определя като приемлив за нейните операции.

Периодично се изготвят отчети за конкретните видове риск за извършване на последващ анализ и евентуална корекция на определените вече лимити по отделни видове операции и сделки.

1. Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, при който клиентите/контрагентите няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло дължимите на банката суми в предвидения срок.

Управлението на специфичния кредитен риск се осъществява от Провизионният съвет на банката и се наблюдава от Управителния съвет. Функцията по управление на кредитния риск осигурява прилагането на подходяща политика и съответствието на тази политика със свързаните процедури и контроли за текущо наблюдение на всеки вид кредитна експозиция.

Рисковата експозиция на кредитния портфейл се управлява чрез редовен анализ на способността на кредитополучателите да спазват задълженията си по плащане на дължимите главници и лихви и чрез механизмите на определяне на подходящи кредитни ограничения. Кредитният риск се намалява частично и чрез получаване на различни видове обезпечения.

Основната цел на инструментите под формата на гаранции и акредитиви е да се осигурят средства на клиента, съобразно появата на необходимост от тях. Гаранции и акредитиви, представляващи неотменяем ангажимент, че банката ще извърши плащания в случай, че клиент не може да изпълни задълженията си към трета страна носят същия кредитен риск, както и кредитите. Документарните и търговски акредитиви, представляващи писмено поемане на задължения от банката от името на клиент, оторизират трето лице да получи средства до определена сума при спазване на определени условия. Те са обезпечени с определено количество стоки, поради което са с по-нисък риск от прякото кредитиране.

Неувоените средства по одобрени кредитни споразумения под формата на кредити, гаранции или акредитиви представляват ангажименти на банката. По отношение на кредитния риск банката е потенциално изложена на загуба в размер на общата сума на неувоените кредити. Вероятният размер на загубата, обаче, е по-нисък от всички неувоени средства, тъй като повечето от този тип ангажименти предполагат изисквания за поддържане на определени кредитни стандарти от страна на клиента. Банката текущо следи сроковете за усвояване на кредитите, тъй като по-дългосрочните задължения обикновено са с по-висока степен на кредитен риск от краткосрочните.

Максимална експозиция на кредитен риск

Експозицията към кредитен риск произтичащи от финансови активи признати в баланса е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2007	2006
Финансов актив		
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	27,320	16,276
Вземания от банки	18,603	119,743
Вземания по репо-споразумения	2,364	1,960
Ценни книжа, държани за търгуване	82,048	12,192
Предоставени кредити и аванси на клиенти	79,509	36,963
Ценни книжа на разположение и за продажба	11,170	11,311
	221,014	198,445

Експозицията към кредитен риск, произтичащ от условни ангажименти отчетени задбалансово е както следва:

Банкови гаранции и акредитиви	35,739	8,928
Неусвоен размер на разрешени кредити	14,682	8,989
	50,421	17,917
Максимален кредитен риск	271,435	216,362

Кредитен риск - концентрация

Ръководството на банката текущо следи кредитния риск от концентрация на финансовите активи по сектори на икономиката, а така също и по отделни контрагенти на база на утвърдени лимити. Те са определени, както следва:

1. Общ лимит към банка-контрагент – определен на база официалния рейтинг на банката, присъден от международно призната агенция за кредитнерейтинг. Той включва лимити по следните видове сделки: депозитен лимит, форекс лимит, търговски/портфейлен лимит.
2. Вътрешен рейтинг на страните и банките-контрагенти - определен на база разработената в банката Методика за определяне на вътрешен рейтинг на страните и банките-контрагенти чрез оценка на финансовото им състояние.
3. Лимит за максимални експозиции към едно лице или икономически свързани лица - определя се по отношение на кредитните експозиции на клиенти - нефинансови институции по смисъла на чл. 44, ал. 2 от Закона за кредитните институции.

Превишение на определен лимит в размер до 25 на сто при спазване на рамката на общия банков лимит за конкретна банка се одобрява от двама изпълнителни директори. Превишение на определен лимит над 25 на сто при спазване на рамката на общия банков лимит за конкретната банка се одобрява от Управителния съвет на Банката.

Регулаторните лимити и вътрешното банковите лимити за максимални експозиции към едно лице и икономически свързани лица, в т.ч. към банки-контрагенти се оценяват и анализират периодично.

Общата кредитна експозиция към отделен отрасъл като процент от общия кредитен портфейл се проследява периодично и се разглежда от Управителния Съвет на Банката.

По-долу са представени данни за финансовите активи на банката (кредити и вземания и финансови активи държани до падеж – по амортизируема стойност, ценни книжа на разположение за продажба – по балансова стойност) класифицирани по сектори/отрасли на икономиката:

Сектори/отрасли	2007	2006
<i>В хиляди лева</i>		
Вземания от Правителства	93,212	23,499
Търговия и услуги	34,886	20,657
Средства в брой и при Централната банка	27,320	16,276
Строителство	26,892	4,843
Финансова дейност/услуги	20,569	121,707

Производство	10,151	9,756
Кредити и други вземания на населението	4,845	1,519
Транспорт и комуникации	3,520	144
Земеделие и горско стопанство	193	300
Застраховане, лизингова дейност	5	108
	<u>221,593</u>	<u>198,809</u>

През 2007 г. структурата на рисковите експозиции по сектори/отрасли на икономиката е променена. Концентрацията на финансови инструменти, представляващи вземания по предоставени кредити на клиенти и инвестиции в държавни ценни книжа, държани за търгуване и по-голяма в сравнение с концентрацията на вземания от други банки, характерна за края на 2006 г.

За банката съществува риск и от по-значителна концентрация на кредитен риск (балансов и задбалансов) по кредити в отраслите търговия и услуги и строителство. Завишената концентрация на кредити в сектор "Строителство" спрямо предходни години се дължи на интензивното развитие на този отрасъл и търсенето на допълнително банково финансиране за различни инвестиционни проекти от страна на строителните фирми. Рискът се контролира първоначален анализ на всеки отделен инвестиционен проект и се изискват обезпечения от високо качество, както и текущо се наблюдава изпълнението на всеки етап от проекта, за който банката отпуска заема.

Качество на кредити и вземания

Банката има въведени вътрешни правила за оценка на кредитоспособността на конкретните контрагенти. Оценката се извършва на база на методология, обхващаща финансовата информация и информация за предложените обезпечения. Всички корпоративни кредити предоставени на частни предприятия както ипотребителските и жилищни кредити на физически лица са обезпечени. Приетите обезпечения са основно – блокирани парични депозити по сметки на клиенти в банката, ипотека на недвижими имоти – жилища, търговски и производствени сгради, хотели и др., залог на движимо имущество засраховано в полза на банката – основно стоки и материали на склад, транспортни средства, търговски вземания, залог на ценни книжа и др. Допълнително се изискват записи на заповед от клиента и поръчителства от трети лица.

Провизионният съвет на банката извършва ежемесечен анализ на рисковите експозиции от гледна точка на забава при обслужването им и промяна във финансовото състояние на кредитополучателите. Всяко тримесечие се извършва анализ на финансова информация предоставяна от клиентите. Текущо се следи изпълнението на инвестиционните проекти и тези за строителство, както и усвояването на средствата по кредитите. На периодичен принцип, но не по-малко от веднъж в годината се извършва преглед и преоценка на предоставените обезпечения.

Експозициите, възникнали във връзка с бизнес кредити и кредити на физически лица, се анализират за наличие на обезценка на индивидуален принцип и се класифицират в четири рискови групи, на база текущото обслужване на кредита и преценка за платежоспособността на кредитополучателя.

Към 31.12.2007 г. се наблюдава увеличение на загубите от обезценка по предоставени кредити, което се дължи основно на увеличения размер на кредитния портфейл и новоотпуснатите кредити през годината, а не на влошаването му.

2. Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от негативното движение на лихвените проценти, валутните курсове между различните валути и на пазарната цена на ценните книжа и другите финансови инструменти. Тези движения оказват влияние върху рентабилността на банката.

Банката управлява притежаваните от нея финансови инструменти отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството на банката посредством покупко-продажба на финансови инструменти или чрез откриване на компенсираща позиция за хеджиране на риска.

2.1. Лихвен риск

Банковата дейност води до непрекъснато поддържане на позиции, чувствителни спрямо движението на пазарните лихвени проценти, което оказва влияние върху финансовото ѝ състояние и диманиката на паричните потоци. Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж (разлика между брутен лихвен доход и брутен лихвен разход) и пазарната стойност на собствения капитал, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища.

Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в български лева, обичайно се определят на база на движението на основния лихвен процент, определян от Централната банка (БНБ). Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в евро, са базирани на котировките на Европейската централна банка.

В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, банката е изложена на риск от промени в основните лихвени пунктове, служещи за определяне на лихвените проценти, които се определят като разлика между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, шестмесечен LIBOR или различни лихвени проценти. Политиката по управление на риска цели оптимизиране на нетните приходи от лихви и постигане на пазарни лихвени равнища, съответстващи на стратегията на банката.

Процедурите по управление на лихвения риск са свързани с текущото поддържане на разумен лихвен марж между приложимите лихвени проценти за привлечения ресурс и към активните банкови операции и се прилагат от гледна точка на чувствителността на банката спрямо промени в лихвените равнища.

За целите на определяне на лихвените нива по кредити и вземания от нефинансови институции банката е въвела отделни правила за своите клиенти:

- за кредитите на физически лица - базисен лихвен процент, определен по одобрена вътрешна методика.
- за корпоративните клиенти – лихвените проценти се определят на база на пазарните нива на лихвени проценти по отделни видове валути и те са по-скоро плаващи.

Банката постоянно следи движенията при чуждестранните валути, несъответствията в лихвените нива и в матуриретната структура на своите активи и пасиви. Също така текущо наблюдава промените в цените и доходността на търгуваните държавни ценни книжа. Лихвеният риск се следи активно от отделите за анализ, управление на риска и ликвидност, за да се осигури съответствие с пазарните рискови ограничения. Комитетът за управление на активите и пасивите следи текущо лихвения риск, на който е изложена банката и взема решения за промяна на лихвените нива.

Анализът на лихвения риск на финансовите активи и пасиви на банката и чувствителността им спрямо поведението на лихвените проценти са оповестени в Приложение 32.2.1 на Годишния финансов отчет.

2.2. Валутен риск

Валутният риск е риск от влиянието на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на банката в резултат на открити валутни позиции. Нетната позиция във всяка валута се следи постоянно от ръководството на банката и Дирекция "Капиталови пазари и ликвидност", както и от членовете на Комитета за управление на активите и пасивите.

Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута. След въвеждането на Валутен борд в Република България, българският лев е фиксиран към еврото Тъй като българският лев е фиксиран към еврото, не съществува открит валутен риск свързан с тях и влияние върху показателите в отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Валутният риск е риск от негативното влияние на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на банката. Нетната позиция във всяка валута се следи постоянно от Дирекция "Капиталови пазари и ликвидност". Политика на банката е основната част от активите и пасивите на банката да са деноминирани в евро или левове. Допълнително банката не извършва съществени сделки и не държи открити позиции във валути различни от евро.

Дирекция "Капиталови пазари и ликвидност" управлява активите и пасивите на банката в рамките на определените лимити за постигане на заложените цели и показатели за възвращаемост на инвестициите. Ежедневно се следи размера на откритата валутна позиция на банката (по отделни валути) и се предприемат необходимите действия за минимизиране на евентуалните ефекти за банката от промяна на валутните курсове. Анализите показват, че банката е изложена на минимален валутен риск, тъй като поддържа ежедневно лимитирани открити позиции по отделните видове валута, различна от еврото, което е с фиксиран курс спрямо българския лев.

2.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява риска от невъзможността на банката да посрещне текущите и потенциалните си задължения, свързани с плащания, когато те са дължими, без да понесе неприемливи загуби.

Дейността на банката изисква устойчив паричен поток, който да замени съществуващите депозити при изтичането на срока им (матуритетата), както и да задоволи търсенето на клиентите за допълнителни кредити. При управление на ликвидността банката взема предвид и ангажиментите, свързани с неусвоената част на отпуснатите кредити и нивото на всички условни ангажименти .

Съответствието и контролираното несъответствие на падежните срокове и лихвените проценти на активите и пасивите е основен въпрос на управлението на ликвидността на банката. Пълното съответствие е необичайно за банките. Несъответствието в матуритетната структура потенциално увеличава рентабилността, но също и увеличава риска от загуби. Падежните срокове на активите и пасивите, както и способността за заместване, на приемлива цена, на лихвените задължения в момента на техния падеж, са важни фактори при оценката на ликвидността на банката и влиянието на промените в лихвените проценти и валутните курсове върху нея. За да управлява риска, банката поддържа във всеки момент високо ликвидни активи в различни валути. Контролът и следенето на общата ликвидност се извършват текущо от Комитета за управление на активите и пасивите в

банката, въз основа на коефициенти, нормативно определени в Наредба 11 на БНБ. Допълнително се поддържат падежни таблици за сценарии “Действащо предприятие” и Ликвидна криза” за установяване на нетните нетни парични потоци по периоди.

Моделите за измерване и контрол на рисковата ликвидна експозиция на банката включват анализите на: финансовия недостиг, ликвидния матуритетен разрыв, основния ликвиден излишък/недостиг на краткосрочните активи/пасиви, показателя на средносрочна ликвидност и др.

Банката е задължена да поддържа минимални резерви в размер на 12 % от привлечените средства, съгласно изискванията на БНБ. Управлението и контрола върху резервите се осъществява от Дирекция Капиталови пазари и ликвидност на ежедневна база, въз основа на данните за привлечените средства. Част от минималните резерви могат да бъдат заделени в евро, по отделна сметка при Централната банка. Валутната структура на минималните резерви се определя на база лихвените равнища на паричните пазари и входящите и изходящи парични потоци на банката в лева и евро, доколкото сметките за заделените резерви са безлихвени.

Банката поддържа по всяко време относително постоянен портфейл от ликвидни активи като част от изградената вътрешна система за управление на ликвидния риск.

В таблицата по-долу е направен анализ на активите и пасивите на банката, групирани по остатъчен срок до падежа.

Таблица за падежите към 31 декември 2007

В хиляди лева

	До 1 месец.	1- 3 месеца	3- 12 месеца	1 - 5 години	Над 5 години	Без матуритет	Общо
Общо активи	131,896	5,530	33,391	29,591	20,857	1,278	222,543
Общо пасиви	144,313	3,425	16,891	27,259	10,010	-	201,898
Разлика в падежните прагове на активи и пасиви	(12,417)	2,105	16,500	2,332	10,847	1,278	20,645
Условни задължения и ангажменти	586	259	1,322	7,608	-	-	9,775

Таблица за падежите към 31 декември 2006

В хиляди лева

	До 1 месец.	1- 3 месеца	3- 12 месеца	1 - 5 години	Над 5 години	Без матуритет	Общо
Общо активи	151,953	3,779	15,026	17,961	9,845	706	199,270
Общо пасиви	129,833	1,137	2,927	45,707	-	-	179,604
Разлика в падежните прагове на активи и пасиви	22,120	2,642	12,099	(27,746)	9,845	706	19,666
Условни задължения и ангажменти	-	593	7,725	434	-	-	8,752

Изискванията към ликвидността за посрещане на плащания по гаранции и акредитиви са значително по-ниски от сумата на ангажимента, тъй като банката обикновено не очаква трета страна да претендира изплащане на суми при споразумението.

Анализът на матуриретената структура на финансовите пасиви и задбалансовите ангажименти, изготвен на база на недисконтираните брутни парични потоци е представен в Приложение 32.2.3 на Годишния финансов отчет. Той показва, че към 31 декември 2007 г. 71% (31.12.2006 г.: 79%) от финансовите пасиви са изискуеми в най-краткия падежен срок – до 1 месец и поради това размерът на очакваните брутни парични потоци не се различават съществено от балансовата стойност на задълженията към датата на баланса. Същевременно историческият опит показва, че значителна част от привлечените средства са сравнително устойчиви и независимо от кратките срокове на договорите по различните видове депозити и сметки средствата от клиенти остават в банката за срок над 1 година.

3. Управление на собствения капитал

Основните цели на банката при управлението на собствения капитал е да поддържа неговото ниво в размери достатъчни за развитие на дейността и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на собственика и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

В дейността си банката следва да спазва регулаторните изисквания за капиталова адекватност, както и да продължи да оперира като действащо предприятие.

Основните компоненти на собствения капитал, съгласно регулаторните изисквания, и съотношенията, които банката е постигнала са оповестени в Приложение 32.3. на Годишния финансов отчет.

През 2007 г., с приемане на България в ЕС, методиката на отчитане на общата капиталова адекватност и адекватността на първичния капитал са променени, съгласно регулаторните изискванията и указанията на Централната банка. През двете години банката е поддържала обща капиталова адекватност и адекватност на капитала от първи ред над минимално изискваните размери, съгласно изискванията на Централната банка.

VI. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

Събития след датата на баланса

- (а) Банката е подала заявление пред Министерство на Финансите за сключване на договор за обслужване на сметки на бюджетни организации. Получено е одобрение и е подписан договор към 24.03.2008 г.
- (б) Формираният положителен финансов резултат от дейността на Банката през 2007 година покрива изцяло размерът на загубите от предходни отчетни периоди. Остатъкът от печалбата ще послужи за попълване на Фонд „Резервен”, в размер предвиден в разпоредбите на чл. 246 от Търговския Закон.
- (в) Към 31.12.2007г. г-н Пламен Иванов Петров е избран за Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор на Търговска Банка Д АД, но още не е вписан в търговския регистър по партидата на Банката.
- (г) Към датата на одобрение на настоящия отчет Управителният Съвет на Банката е внесъл за разглеждане в Надзорния Съвет предложения за откриване на клонове в гр. София, гр. Русе и гр. Ямбол, както и изнесено работно място в град Пловдив. За стартирането на новите структурни единици са планирани инвестиционни разходи, свързани с извършване на необходимите преустройства и адаптиране на наетите помещения, както и за закупуване на банково оборудване и обзавеждане.

Този доклад е изготвен в съответствие с изискванията на член 33 от Закона за Счетоводството. Той е приет и подписан от членовете на Управителния Съвет на „Търговска Банка Д” АД на 28.03.2008 година.

Пламен Петров

Изн. Директор, Председател на УС

Радка Никодимова

Изн. Директор

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

**ИЗГОТВЕН КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2007 Г.
С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР**

ОДИТ
ФИНАНСИ
СЧЕТОВОДСТВО
ДАЊЬЦИ
ПРАВО

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО ЕДНОЛИЧНИЯ СОБСТВЕНИК НА ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Търговска банка Д АД (Банката), включващ счетоводния баланс към 31 декември 2007 година, отчета за доходите, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приети от Комисията на Европейския съюз, се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на банката, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на банката. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

В резултат на това удостоверяваме, че финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2007 година, както и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приети от Комисията на Европейския съюз.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания

Годишен доклад за дейността на Банката по изискванията на Закона за счетоводството (чл. 33)

В съответствие с изискванията на българския Закон за счетоводството (чл. 38, пар. 4), ние сме се запознали с годишния доклад на ръководството за дейността на Банката за отчетната 2007 година. Този доклад не представлява част от годишния й финансов отчет за същия период.

Отговорността за изготвянето на този годишен доклад за дейността с дата 28 март 2008 година се носи от ръководството на Банката. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съответства във всички съществени аспекти на информацията, представена и оповестена във финансовия отчет на Банката към 31 декември 2007 година, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приети от Комисията на Европейския съюз.

АФ АООД

АФА ООД

Регистрирано специализирано одиторско предприятие

Рени Георгиева Йорданова

Регистриран ДЕС, отговорен за одита

Валя Йорданова Йорданова

Регистриран ДЕС, отговорен за одита

Дата 28 март 2008 г.

ул. "Оборище" 38

гр. София 1504, България

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ
за 2007 година

<i>В хиляди лева</i>	<i>Приложения</i>	2007	2006
Приходи от лихви и други подобни приходи		10,756	5,429
Разходи за лихви и други подобни разходи		(4,228)	(1,483)
Нетен доход от лихви и други подобни доходи	3	6,528	3,946
Приходи от такси и комисионни		1,912	1,664
Разходи за такси и комисионни		(114)	(100)
Нетен доход от такси и комисионни	4	1,798	1,564
Нетен доход от операции в чуждестранна валута	5	340	495
Нетна загуба от операции с ценни книжа държани за търгуване	6	(1,459)	(490)
Други доходи от дейността	7	5	-
Нетен доход от банкови операции		7,212	5,515
(Загуби от)/възстановяване на обезценка по кредити	8	(215)	39
Общи административни разходи	9	(5,746)	(4,946)
Печалба от оперативна дейност преди данъци		1,251	608
Разход за данъци върху печалбата	10	(130)	(95)
Нетна печалба за годината		1,121	513

Приложенията на страници от 6 до 58 са неразделна част от финансовия отчет.

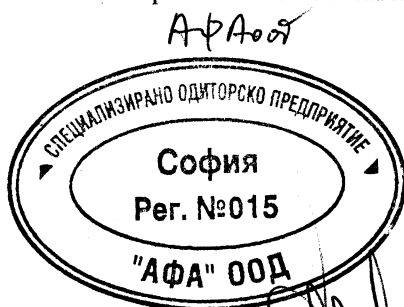
Пламен Петров

Изпълнителен директор, Председател
на УС

Радка Николимова

Изпълнителен директор

Съставител на финансовия отчет: Ина Иванова - Главен Счетоводител

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

БАЛАНС

към 31 декември 2007 година

<i>В хиляди лева</i>	<i>Приложения</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
АКТИВИ			
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	11	27,320	16,276
Вземания от банки	12	18,603	119,743
Вземания по репо-споразумения	13	2,364	1,960
Ценни книжа, държани за търгуване	14	82,048	12,192
Предоставени кредити и аванси на клиенти	15	79,509	36,963
Ценни книжа на разположение за продажба	16	11,170	11,311
Имоти и оборудване	17	1,201	647
Нематериални активи	18	71	55
Активи по отсрочени данъци	19	11	17
Други активи	20	246	106
Общо активи		222,543	199,270
ПАСИВИ			
Задължения към банки	21	5	644
Задължения по подчинен срочен дълг	22	10,025	-
Задължения към клиенти	23	178,962	178,192
Задължения по репо-споразумения	24	8,080	-
Задължения по други привлечени средства	25	2,163	-
Други пасиви	26	2,663	768
Общо пасиви		201,898	179,604
Собствен капитал			
Акционерен капитал		20,000	20,000
Резерви		645	(334)
Общо собствен капитал	27	20,645	19,666
Общо пасиви и собствен капитал		222,543	199,270

Приложенията на страници от 6 до 58 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на банката на 28 март 2008 г. и е подписан от негово име от:

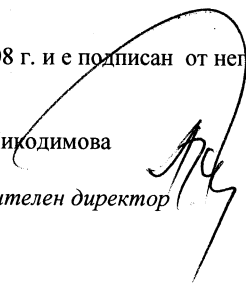
Пламен Петров

Изпълнителен директор, Председател
на УС

Радка Никодимова

Изпълнителен директор

Съставител на финансовия отчет: Ина Иванова - Главен Счетоводител

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за 2007 година

	Приложения	2007	2006
<i>В хиляди лева</i>			
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба преди данъци		1,251	608
Преоценки на ценни книжа държани за търгуване		1,587	509
Загуби от обезценки и несъбираемост на кредити		215	(39)
Амортизация		311	484
Балансова стойност на отписани активи		5	5
<i>Парични потоци от оперативната дейност преди промени в оборотния капитал</i>		<u>3,368</u>	<u>1,567</u>
<i>Промени в активите и пасивите, участващи в оперативна дейност:</i>			
Увеличение на задължителните резерви при Централната банка		(7,996)	(8,979)
Намаление на вземанията от банки		2,620	138
Увеличение на вземания по репо-споразумения		(404)	(2)
Увеличение/ (намаление) на ценни книжа, държани за търгуване		(71,443)	23
Увеличение на предоставените кредити и аванси на клиенти		(42,761)	(467)
(Увеличение)/намаление на други активи		(253)	64
(Намаление)/ увеличение вна задълженията към банки		(639)	5
Увеличение на задължения по репо-споразумения		8,080	-
Увеличение на привлечените средства от клиенти		770	116,771
Намаление на задължения към клиенти по заети ценни книжа		-	(1,285)
Увеличение/ (намаление) на други пасиви		1,895	(1,769)
<i>Нетни парични потоци (използвани)/в от оперативната дейност преди данъци върху печалбата</i>		<u>(106,763)</u>	<u>106,066</u>
Платени данъци върху печалбата		(12)	(69)
Нетни парични потоци (използвани в)/от оперативната дейност		<u>(106,775)</u>	<u>105,997</u>
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупка на оборудване и програмни продукти		(885)	(148)
Покупки на ценни книжа на разположение за продажба		(1)	(8,470)
Продажби/ падежи на ценни книжа на разположение за продажба		-	2,116
Нетни парични потоци използвани в инвестиционната дейност		<u>(886)</u>	<u>(6,502)</u>
Парични потоци от финансова дейност			
Получени суми по дългосрочно привлечени заеми		2,163	-
Получени суми по договор за подчинен срочен дълг		10,025	-
Нетен паричен поток от финансовата дейност		<u>12,188</u>	<u>-</u>
Нетно (намаление)/увеличение на парични средства и парични еквиваленти		<u>(95,472)</u>	<u>99,495</u>
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		119,559	20,064
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	29	<u>24,087</u>	<u>119,559</u>

Приложенията на страници от 6 до 58 са неразделна част от финансовия отчет.

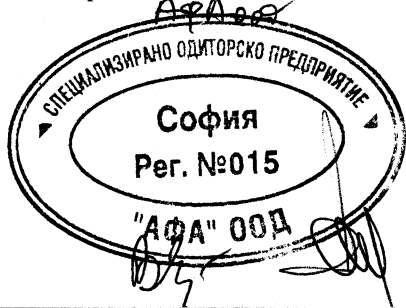
Пламен Петров

Изпълнителен директор, Председател
на УС

Радка Никодимова

Изпълнителен директор

Съставител на финансовия отчет: Ина Иванова - Главен Счетоводител

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за 2007 година

<i>В хиляди лева</i>	<i>Приложения</i>	Основен капитал	Законови резерви	Преоценъчен резерв - ФА	Неразпределена печалба	Общо
Салдо на 1 януари 2006г.	27	20,000	88	27	(790)	19,325
Нетна печалба за годината		-	-	-	513	513
Нереализирани печалби от преоценки на ФА на разпложение за продажба		-	-	(188)	-	(188)
Ефект от отсрочени данъци върху позиции, директно отчетени в собствения капитал		-	-	16	-	16
Салдо на 31 декември 2006	27	20,000	88	(145)	(277)	19,666
Нетна печалба за годината		-	-	-	1,121	1,121
Нереализирани печалби от преоценки на ФА на разпложение за продажба		-	-	(142)	-	(142)
Ефект от отсрочени данъци върху позиции, директно отчетени в собствения капитал		-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември 2007	27	20,000	88	(287)	844	20,645

Приложенията на страници от 6 до 58 са неразделна част от финансовия отчет.

Пламен Петров

Изпълнителен директор, Председател на УС

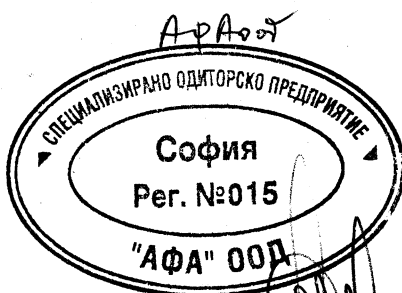

Радка Никодимова

Изпълнителен директор

Съставител на финансовия отчет: Ина Иванова - Главен Счетоводител

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

1. Информация за банката

1.1. Учредяване

Търговска Банка Д АД (предишно наименование Демирбанк (България) АД) е създадена на 15.04.1999 г. като акционерно дружество. Адресът на управление на банката е гр. София, бул. "Цар Освободител" № 8.

1.2. Собственост и управление

Към 31 декември 2007 г. капиталът на банката е собственост на Фуат Гювен (Приложение 276). Собствеността върху акциите на банката е променена през 2006 г.

Дружеството има двустепенна система на управление – с Управителен и Надзорен съвет.

Към 31 декември 2007 г. Управителният съвет се състои от 3 (трима) членове, а именно: Мюмтаз Малик Аъм – Председател на УС, Радка Бонева Никодимова и Румен Димитров Петров.

Към 31 декември 2007 г. Надзорният съвет се състои от 5 (петима) членове, а именно: Стоян Илиев Александров – Председател на НС, Еленка Харизанова Манова – член на НС, Валери Борисов - член на НС, Бахатин Гюрбюз - член на НС и Емел Гювен – член на НС.

През 2007 г. е направена промяна в състава на УС и НС на Банката: освободен е Главния изпълнителен директор Муаммер Акшит Озкурал и за член на УС е избран Румен Петров. От НС на Банката е освободен Г-н Фуат Гювен и са избрани : Валери Борисов и Емел Гювен.

Съгласно изискванията на Закона за кредитните институции, разпоредбите на Устава на Търговска Банка Д АД и съдебната регистрация на дружеството, то се представлява от всички членове на УС заедно или заедно от двама изпълнителни директори. Към 31 декември 2007 г. изпълнителни директори на банката са: Мюмтаз Малик Аъм – Председател на УС и Радка Бонева Никодимова – член на УС.

1.3. Предмет на дейност

Банката притежава лиценз за банкова дейност, издаден от Централната банка на България (БНБ) и може да осъществява всички банкови операции, разрешени от българското законодателство

Основната дейност на банката през 2007 г. е била свързана с: привличане на депозити от клиенти, предоставяне на кредити на бизнес клиенти и граждани, обслужване на разплащания на клиенти в страната и в чужбина, сделки с ценни книжа, извършване на репо-сделки на междубанковия пазар, сделки с чуждестранна валута, издаване на акредитиви и гаранции и други финансови услуги в България.

1.4. Структура на банката

Към 31 декември 2007 г. банката е разкрила 10 клона и офиси в страната – София (4), Пловдив, Варна, Бургас, Хасково, Свиленград, Асеновград.

1.5. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството за периода 2005 – 2007 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2005	2006	2007
БВП в млн. лева ¹	42,797	49,091	40,132*
Ръст на БВП	6.20%	6.10%	5.7%*
БВП на човек от населението в лева	5,420	6,376	5,212**
Инфлация в края на годината	6.5%	6.5%	12.50%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.57415	1.55010	1.4159
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.65790	1.48506	1.3312
Основен лихвен процент в края на годината	2.05%	3.26%	4.58%
Безработица (в края на годината)	10.73%	9.12%	6.91%

2. Счетоводна политика

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Търговска банка Д АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2007 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

Банката прилага тази рамка за финансова отчетност за първи път за 2007 г. за целите на законовия си отчет.

Към датата на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила:

- МСФО 8 Оперативни сегменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.);
- МСС 23 (променен) Разходи по заеми (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.);
- КРМСФО 11 Операции с групови и обратно изкупени акции (в сила за годишни периоди от 01.03.2007 г.);
- КРМСФО 12 Договори по концесионни услуги (в сила за годишни периоди от 01.01.2008 г.);
- КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите (в сила за годишни периоди от 01.07.2008 г.);
- КРМСФО 14 МСС 19 – Лимит относно актив от дефинирани доходи, минимални изисквания за фондиране и тяхното взаимодействие (в сила за годишни периоди от 01.01.2008 г.)

Този стандарт, промените в МСС 23 и тълкувания не са адаптирани за по-ранно приложение от Банката. Ръководството предвижда, че този стандарт, промените на МСС23 и тълкувания не биха имали ефект в бъдеще върху неговите финансови отчети.

¹ Нови, деноминирани лева

Източник: НСИ, БНБ

* Данните са към 30.09.2007 г.

** Изчислено на база данни за БВП 30.09.2007 г. спрямо население към 31.12.2006 г.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Банката води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като нейна отчетна валута за отчитане и представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение 2.16.

2.2. Преминаване от МССФО2005-ПМС-207/2006 към МСФО 2007

Официалният финансов отчет на банката за предходната 2006 г., издаден на 30 март 2007 г., бе изготвен в съответствие с българското счетоводно законодателство за 2006 г., възприело за счетоводни стандарти за прилагане в България Международните стандарти за финансови отчети, издание за 2005 г., одобрени за прилагане от Комисията на Европейския съюз, приети с ПМС№207/7.08.2006 г. и обнародвани в ДВ, бр.66 от 15.08.2006 г.(МСФО-2005-ПМС-207/2006). Допълнително в счетоводната политика на банката са възприети, доколкото те не противоречат на самите стандарти по постановлението, и: общата рамка за финансова отчетност към тези стандарти; направените промени в тях през 2006 г.; и тълкуванията на Комитета по разясняване на МСФО, одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (оригинални издания, публикувани на английски език в Официалния журнал на Комисията на Европейския съюз към 31.12.2006 г.).

За целите на този финансов отчет, банката е изготвила встъпителен баланс по МСФО-2007 на 1 януари 2006 г., която дата е приета за дата на преминаване към тази нова рамка, като е използвало правилата на МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансови отчети. Ръководството е направило анализ и не е установило стойностни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и на сумите в отчета за доходите така, както са отчетени във финансовия отчет по закон за 2006 г.(по МСФО-2005-ПМС-207/2006) и каквито биха били отчетени съгласно изданието на МСФО от 2007 г., т.е. не са настъпили промени в стойността на активите и пасивите в баланса и респ. на приходите и разходите в отчета на доходите на банката, нито в подхода на представянето или в оповестяванията, освен разширяване на последните.

2.3. Сравнителни данни

Банката представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и валутата на представяне във финансовите отчети на банката е българският лев. От 1 юли 1997 г. левът е фиксиран със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1., а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз от 1 януари 1999 г. фиксираното съотношение на двете валути е BGN 1.95583:EUR 1. Съотношението BGN / USD към 31 декември 2007 г. е 1.33122 :1 (31 декември 2006 г. 1.48506 : 1).

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства и еквиваленти, кредити и вземанията, инвестиции в ценни книжа, класифицирани в

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

групите “за търгуване” и “на разположение и за продажба”, задължения по депозити, по получени заеми и други задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ ежедневно. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в баланса, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват ежедневно по курс, публикуван от БНБ.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за доходите в момента на възникването им, като се третира като доходи от операции в чуждестранна валута, на нетна база.

2.5. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за доходите на база на принципа на начисляване за всички лихвоносни инструменти при използване на метода на ефективния доход на основата на цената на придобиване или приложимия променлив лихвен процент. Приходите от лихви и разходите за лихви включват амортизация на всеки отбив или премия или други разлики между първоначалната балансова стойност на лихвоносни инструменти и тяхната стойност на падеж, изчислена на база ефективен лихвен процент.

Приходът от лихви включва реализирани лихвени доходи по дългови ценни книжа на разположение и за продажба, от лихви по депозити в други банки, лихви по предоставени кредити и аванси на клиенти, дивиденди от инвестиции, такси и комисионни по предоставени кредити и аванси на клиенти, които са неразделна част от ефективния доход от финансовия инструмент.

Разходът за лихви се признава на принципа на начисляване и включва лихвите по: привлечени депозити от банки, от клиенти, както и по други дългосрочно привлечени средства и подчинен срочен дълг.

2.6. Приходи от и разходи за такси и комисионни

Таксите и комисионните по банковите гаранции за добро изпълнение се признават на систематична база през периода на съществуване на експозицията, при осигуряване на съпоставимост с разходите за оказване на услугата.

Разходите за такси и комисионни свързани с обслужването на ностро сметки при други банки се признават в момента на извършване на услугата, за която се отнасят.

2.7. Доходи от операции с ценни книжа, държани за търгуване

Реализираните печалби/загуби от операции с ценни книжа, държани за търгуване се признават в момента на извършване на продажбата и се представят в отчета за доходите на нетна база. Доходите от операции с ценни книжа, държани за търгуване включват и нереализираните печалби и загуби от последващата оценка на книгата по справедлива стойност.

2.8. Финансови инструменти

2.8.1. Финансови активи

Банката класифицира своите финансови активи в следните категории: кредити и вземания, активи за търгуване и на разположение за продажба. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Ръководството определя класификацията на финансовите активи на банката към датата на първоначалното им признаване в баланса.

Обичайно банката признава в баланса си финансовите активи на “датата на търгуване” – датата, на която се е обвързала (поела е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от баланса на банката, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и банката е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако банката продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, тя продължава да признава актива в баланса си, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

(а) Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Тази група финансови активи включва: парични средства по разплащателни сметки и депозити при Централната банка, вземания от банки, предоставени кредити и аванси на клиенти, други вземания. Те се оценяват в баланса по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Лихвеният доход се признава на база ефективна лихва. Той се представя в отчета за доходите, към “приходи от лихви и други подобни приходи”.

Кредитите и авансите, които първоначално са възникнали в банката, се признават при фактическото отпускане на паричните средства или предоставяне на друг финансов или нефинансов актив на кредитополучателите и първоначално се оценяват по стойността на предоставените парични средства или други активи.

Придобитите кредити и аванси от страна на банката се признават при получаване в значителна степен на всички ползи и рискове, произтичащи от собствеността, като първоначално се оценяват по стойността на платената сума или определената справедлива стойност на прехвърления актив.

(б) Финансови активи, държани за търгуване

Един финансов актив се класифицира в групата за търгуване, ако той е: а) бил придобит по принцип с цел търгуване в краткосрочен план; б) част от идентифицируем портфейл от финансови инструменти, които банката управлява заедно и подходът за него е насочен към краткосрочно генериране на печалби; или в) дериватив, който не е определен и не е ефективен като хеджиращ инструмент.

Финансовите активи държани за търгуване се оценяват и представят в баланса по техните справедливи стойности, определени на база на котирани средни пазарни цени (между цена “купува” и цена “продава”) или стойности, които се получават от използването на оценъчни модели на дисконтиране на паричните потоци. Всеки резултат от преоценката, печалби или загуба, се отчита в отчета за доходите за отчетния период, като “нетен доход от операции с ценни книжа, държани за търгуване”. Лихвите, получени от тези активи се отчитат като “приходи от лихви и други подобни приходи”.

(в) Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група.

Банката класифицира като финансови активи на разположение и за продажба дългови ценни книжа, когато намерението е тези ценни книжа да се държат за неопределен период от време и същите могат да бъдат продавани при необходимост от ликвидни средства или при съществени промени в тяхната доходност или цена.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Ценните книжа на разположение и за продажба се признават първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията. В следствие те се оценяват по справедлива стойност, на база на котираните средни цени (между цена “купува” и цена “продава”) или стойности, които се получават от използваното на оценъчни модели на дисконтиране на паричните потоци.

Нереализираните печалби и загуби, произтичащи от промени в справедливата стойност на ценните книжа, класифицирани в групата “на разположение и за продажба”, се признават директно в отделен компонент на собствения капитал в отчета за промените в собствения капитал, докато финансовият актив бъде продаден, взет или изваден по някакъв друг начин или докато бъде определен като обезценен, когато натрупаните печалби или загуби, включени в предходни периоди в собствения капитал, се признават в отчета за доходите за отчетния период.

През периода на държане на дълговите инструменти, класифицирани “на разположение и за продажба”, банката признава приходи от лихви чрез прилагане на метода на ефективния лихвен процент. Дивиденди по акции, класифицирани като финансови активи на “разположение и за продажба”, се признават и отчитат в отчета за доходите когато се установи, че банката е придобила правото върху тези дивиденди, като “други доходи от дейността”.

(г) Споразумения за репо сделки

Банката сключва договори с ценни книжа по силата на споразумения за обратна продажба/покупка на идентични книжа) на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена (репо-споразумения). Закупените книжа, подлежащи на обратна продажба (обратно репо) на определена бъдеща дата не се признават в баланса. Изплатените суми се отчитат като вземания по репо-споразумения с клиенти и/или банки, обезпечени със съответните ценни книжа. Разликата между покупната цена и цената за обратна продажба се третира като лихва и се начислява за периода на споразумението, като се прилага методът на ефективния лихвен процент.

Ценните книжа, продадени по споразумения за обратно откупуване (репо), продължават да се отчитат в баланса и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение и за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения по репо-сделки. Разликата между продажната цена и тази на обратната покупка се третира като разход за лихва и се начислява за периода на споразумението на база на метода на ефикасната лихва.

Обезценка на финансови активи

Всички финансови активи класифицирани в групите: “кредити и вземания” и “финансови активи на разположение за продажба” подлежат на преглед за обезценка. На всяка дата на баланса ръководството прави оценка дали са налице обективни доказателства и съществуват ли индикатори за обезценка на финансов актив или на група от финансови активи.

(а) Кредити и вземания от банки и други клиенти

Провизия за обезценка на кредит или група кредити се формира когато са налице обективни доказателства, че банката няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на предоставените заеми.

Към датата на всеки баланс банката прави преценка дали има налице обективни доказателства, че определени индивидуални кредити и вземания или група кредити и вземания със сходни характеристики са с белези на обезценени. Даден кредит или група кредити са обезценени когато има обективни доказателства, че е възникнала обезценка в резултат на едно или няколко събития (събития, пораждащи загуба), които са се случили след първоначалното признаване на актива (активите), тези събития са оказали влияние върху бъдещите парични потоци от актива (активите) и това влияние може надеждно

приблизително да се оцени.

Критериите, които банката използва за да определи дали има налице обективни доказателства за загуби от обезценка са: неспазване (забава) на договорените плащания за главницата и лихвите; значителни финансови затруднения изпитвани от длъжника и за генериране на достатъчни по размер парични потоци; нарушения на ключови условия и съотношения (показатели), заложи в договора за кредит; влошаване на финансовото, пазарното и конкурентното положение на длъжника; влошаване на състоянието и качествата на обезпеченията, предоставени от длъжника; стартиране на процедури по ликвидация и/или несъстоятелност на кредитополучатели и др. подобни индикатори.

Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и възстановимата му стойност, която представлява настоящата стойност на очакваните парични потоци, възстановими от гаранции и обезпечения, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Балансовата стойност се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за доходите като “загуби от обезценка и несъбираемост на кредити”.

Обезценки могат да се правят и за други компоненти на кредитния портфейл към датата на баланса, чиято приблизителна оценка се основава на минал опит за възникнали загуби от всеки един от тези компоненти, настоящите икономически условия, в които оперират кредитополучателите и други фактори, които оказват влияние върху кредитния портфейл, но не са свързани с конкретна експозиция. В този случай банката включва и обезценки за покриване на общ кредитен риск на портфейлна основа.

Банката текущо оценява дали има обективни доказателства за обезценка по отношение на всяка конкретна кредитна експозиция независимо дали е индивидуално съществена. Даден кредит се класифицира в една от рисковите кредитни групи – “редовни кредити”, “кредити под наблюдение”, “нередовни кредити” или “загуба” в зависимост от продължителността на забава на договорените плащания на главницата и/или на лихвата и на база на анализ на финансовото състояние на длъжника, източниците за погасяване на задълженията му към банката и вида, качеството и стойността на приетото обезпечение. Изчисленията на сумите на обезценките се извършват от банката на база вътрешно разработени правила и техники и приложимото банково законодателство. В банката ежесечно се извършва преглед и анализ на всички кредити за оценка на рисковите експозиции, както и на кредитите, на които е направена обезценка. Всяка следваща промяна в размера и срока на очакваните бъдещи парични потоци, сравнени с предварителните очаквания, водят до промяна в размера на коректива за обезценка като загубите/възстановяванията се отнасят в увеличение или намаление на разходите (загубите) за обезценки и несъбираемост в отчета за доходите.

Корективът за обезценки и несъбираемост се намалява само при подобряване качеството на кредита, при което съществува достатъчна вероятност за своевременно събиране на главницата и лихвата в съответствие с първоначалните условия, включени в договора за заем.

Последващите възстановявания или намаления на обезценки, които се дължат на събития, възникнали след тях, се отразяват като реинтегриране (намаление) на разходите (загубите) от обезценка и несъбираемост в отчета за доходите.

Когато един кредит е несъбираем, той се отписва срещу натрупаните за него суми за обезценки по корективната сметка. Такива кредити се отписват след като всички необходими правни процедури са били направени и сумата на окончателната загуба е била установена.

(б) Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи “на разположение и за продажба” се обезценяват в случай, че съществуват обективни доказателства, които показват значителен и продължителен спад в справедливите цени на съответния актив или група активи, или за финансови активи отчетени по цена на придобиване - както съществуват доказателства, че балансовата стойност е по-висока от очакваната възстановима сума. В случай, че са

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

налице такива доказателства, натрупаната загуба, представляваща разликата между цената на придобиване и текущата справедлива/възстановима стойност, се прехвърля от собствения капитал в отчета за доходите. Възстановимата сума на дълговия инструмент е настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент за сходен финансов актив.

2.8.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Банката класифицира своите задължения, дълговите инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови пасиви или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти. Банката определя класификацията на финансовите си пасиви в момента на тяхното възникване. Всички финансови пасиви притежавани от банката са класифицирани като други финансови пасиви и се отчитат по амортизируема стойност.

Финансовите пасиви включват задължения към банки и клиенти по привлечени депозити, привлечени средства по договори за кредит и други договори (подчинен срочен дълг) и други текущи задължения.

Първоначално те се признават в баланса по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва. Разходите за лихви се отчитат текущо в отчета за доходите.

Финансовите пасиви се отписват когато задължението по тях се уреди, отмени или насрещната страна загуби правото си на упражняване.

2.9. Имоти и оборудване

Имотите и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Банката е определила стойностен праг от 150 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от банката подход за последваща балансова оценка на имотите и оборудването е моделът на себестойността по МСС 16 – цена на придобиване (себестойността), намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Банката използва линеен метод на амортизация на имоти и оборудване. Ползният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

	%
▪ Машини, компютърна техника и оборудване	25-50
▪ Стопански инвентар	15

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

▪ Автомобили	25
▪ Ремонт и подобрене на наети помещения	за срока на наемния договор

Определеният срок на годност на оборудването се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедливата стойност без разходите за продажба или стойността при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за доходите.

2.10. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензии за програмни продукти, използвани в банката.

Прилага се линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от:

	%
▪ Програмни продукти	20
▪ Лицензии	15

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

2.11. Провизии и условни задължения

Провизии се признават когато банката има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на баланса за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен.

Условните задължения са задължения възникнали в резултат на минали събития, съществуването на които може да се потвърди само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

събития, които не могат да бъдат напълно контролирани от банката или не е вероятно да се появи необходимост от изходящ поток от ресурси за погасяване на задължението. Същите не се признават в баланса, но се оповестяват. (Приложение 28).

2.12. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в банката се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" (ГВРС) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд "Пенсии", ДЗПО, фонд "ОЗМ", фонд "Безработица" и здравно осигуряване през 2007 г., е както следва:

за периода 01.01.2007 г. – 30.09.2007 г.

35.5% (разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 65:35) за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството.

През 2006 г. размерът на вноската е бил същият при същото съотношение.

за периода 01.10.2007 г. – 31.12.2007 г.

32.5% (разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 65:35) за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството.

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ГВРС" в размер на 0.5%, както и осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ" в размер на 0.5%.

През 2008 г. се запазва общият процент от 32.5%, но разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 60:40.

Към банката няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми (планове), прилагани от банката в качеството ѝ на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с твърдо определени вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", фонд "ГВРС", както и в универсални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие - брутно трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в шата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – не повече от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – обезщетение в размер на брутно трудово възнаграждение за два месеца, ако има най-малко пет години трудов стаж и през последните пет години не

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

е получавал обезщетение на същото основание;

- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в банката;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях, или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за доходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от банката вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет банката прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупваните се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда банката е задължена да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в банката може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в баланса, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за доходите. Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за доходите.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, банката назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Те се признават незабавно и на 100% в отчета за доходите в периода (годината), в който възникнат.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в баланса по тяхната сегашна стойност.

2.13. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2007 г. е 10% (2006 г.: 15%).

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Отсрочените данъци се определят като се използва балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на баланса, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползаните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглеждат на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансовата позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2007 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10% (31.12.2006 г.: 10%).

2.14. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци се състоят от парични средства в брой, по разплащателни сметки в други банки, предоставени депозити на други банки - на виждане и/или с оригинален срок до 3 месеца, както и салда по сметките с Централната банка, които са свободни от всякакви ограничения (не са блокирани).

2.15. Акционерен капитал

Банката е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на *акционерен капитал*, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на банката. Акционерите отговарят за задълженията на банката до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Акционерният капитал представлява неподлежащия на разпределение капитал на банката и е представен по номиналната стойност на издадените акции.

Банката е задължена да формира *Фонд Резервен*, съгласно изискванията на Търговския закон от разпределение на печалбата (Приложение 27 в).

2.16. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Банката извършва приблизителни оценки и използва предположения, които влияят върху отчитането на активите и пасивите през следващата финансова година. Приблизителните оценки и преценки се извършват непрекъснато и се основават на историческия опит на ръководството и други фактори, включително очакванията за бъдещи събития, които се приемат за логични при съществуващите обстоятелства.

Загуби от обезценка на кредити и аванси

Към датата на всеки отчет банката извършва преглед на своите кредитни портфейли с цел да установи наличие и изчисли загубите от обезценката. При определяне на това дали да се включи загуба от обезценка в отчета за доходите, ръководството на банката преценява дали са налице и какви са видимите индикатори и данни, които да посочват, че съществува измеримо намаление на очакваните парични потоци от кредитния портфейл като цяло, или респ. намаление, свързано с конкретен кредит от този портфейл. Такива индикатори и данни са тези, които посочват съществуването на неблагоприятна промяна във възможностите за плащане от страна на кредитополучателите от определена група или от конкретен кредитополучател, или наличие на национални, икономически или други условия, които са свързани с определен риск за дадена група/вид кредити. При анализа на рисковете от загуби от обезценка и несъбираемост кредитите се групират в рискови кредитни групи при три основни критерии: финансово състояние, проблеми (забава) в обслужване, вкл. просрочие на лихви и падежирани главници и предоставено обезпечение, като вид и възможност за реализация.

При определянето на схемата на бъдещите парични потоци, ръководството на банката използва приблизителни оценки, преценки и предположения на базата на историческия си опит за загуби от активи, които притежават сходни характеристики на кредитен риск, както и на обективни доказателства за обезценка на портфейла от неизкрystalизирала в конкретен негов компонент загуба. Аналогичен подход се използва и за оценка на ниво индивидуални кредити, като се взема предвид и качеството на обезпеченията. Методологията и използваните предположения, за извършване на приблизителна оценка на размера и времето на получаване на бъдещите парични потоци, се преглеждат редовно, за да се минимизират разликите между направената приблизителна оценка на загубите и размера на действителните загуби. (Приложение 2.8.1 и 15).

Оценка по справедлива стойност на ценни книжа класифицирани “ на разположение за продажба ”

Банката класифицира като финансови активи на разположение за продажба притежавани от нея инвестиции под формата на акции в предприятия (малцинствено участие), които са придобити с цел установяване и развитие на стопански отношения от значение за нея. Ръководството е преценило и приело те да се оценяват по себестойност когато не съществуват достатъчно надеждни източници и методи за определяне на техните справедливи стойности и заради специфичния, затворен начин на търгуването им или по справедлива стойност, когато същите имат борсови цени и се търгуват чрез фондовата борса. На всяка дата на баланса ръководството прави анализ и преценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции. Като основен индикатор се приема значително и продължително намаляване на собствения капитал на предприятието, в което е инвестирано, вкл. под нивото на регистрирания основен акционерен капитал. В тези случаи обезценката се определя със съдействието на лицензиран оценител, но най-малко на нивото на разликата между цената на придобиване (себестойността) и оценката на участието по метода на собствения капитал, вкл. с допълнителни корекции на нетните активи, при необходимост. (Приложение 16).

Актуерски изчисления

За определянето на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани актуерски тип изчисления, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които ръководството е приело за разумни и адекватни за банката (Приложение 26).

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

3. Нетен доход от лихви и други подобни доходи

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
Приходи от лихви и други подобни приходи възникнали от:		
Депозити в банки	1,148	671
Предоставени кредити и аванси на клиенти	6,427	3,690
Ценни книжа, държани за търгуване	2,645	632
Ценни книжа на разположение за продажба	431	371
Вземания по репо-споразумения	105	65
	<u>10,756</u>	<u>5,429</u>
Разходи за лихви и други подобни разходи възникнали от:		
Депозити от банки	(37)	(68)
Задължения по репо-споразумения	(312)	(16)
Депозити от клиенти	(3,467)	(1,399)
Други привлечени средства	(11)	-
Подчинен срочен дълг	(401)	-
	<u>(4,228)</u>	<u>(1,483)</u>
Нетен доход от лихви и други подобни доходи	<u>6,528</u>	<u>3,946</u>

4. Нетен доход от такси и комисионни

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
Приходи от такси и комисионни		
Касови операции и парични преводи	913	1,167
Банкови гаранции и акредитиви	715	211
Обслужване на клиентски сметки	133	119
Такси за комуникации	74	87
Други	77	80
	<u>1,912</u>	<u>1,664</u>
Разходи за такси и комисионни		
Операции с ценни книжа	(51)	(10)
Обслужване на ностро сметки в други банки	(30)	(29)
Освобождение от касови наличности	(13)	(47)
Други	(20)	(14)
	<u>(114)</u>	<u>(100)</u>
Нетен доход от такси и комисионни	<u>1,798</u>	<u>1,564</u>

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

5. Нетен доход от операции в чужестранна валута

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
Нетна загуба от операции в чуждестранна валута	(1,108)	(800)
Нетна печалба от преоценка на валутни активи и пасиви	<u>1,448</u>	<u>1,295</u>
Нетен доход от операции в чужестранна валута	<u>340</u>	<u>495</u>

6. Нетна загуба от операции с ценни книжа, държани за търгуване

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
Нетна печалба от операции с ценни книжа, държани за търгуване	128	19
Нетна загуба от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване по справедлива стойност	(1,587)	(509)
Нетна загуба от търговски операции	<u>(1,459)</u>	<u>(490)</u>

7. Други доходи от дейността

През 2007 г. банката е получила дивидент в размер на 5 хил. лв. за участието си в капитала на Българска Фондова борса – София АД.

8. (Загуби от)/възстановяване на обезценка по кредити

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
Загуби от специфични обезценки по кредити	(12)	(25)
(Загуби от)/възстановяване на обезценки по кредити, свързани с общ кредитен риск на порфейлен принцип	<u>(203)</u>	<u>64</u>
	<u>(215)</u>	<u>39</u>

9. Общи административни разходи

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
Възнаграждения на персонала и вноски за социално осигуряване	(3,122)	(2,514)
Амортизации	(311)	(484)
Комуникации и ИТ услуги	(623)	(568)

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Наем	(544)	(460)
Годишна вноска във Фонд за гарантиране на влоговете в банки	(302)	(173)
Охрана и инкасова дейност	(163)	(141)
Консултантски и правни услуги	(136)	(39)
Поддръжка на офис, офис техника, автомобили	(99)	(103)
Реклама и представителни мероприятия	(96)	(76)
Материали	(82)	(68)
Застраховки	(45)	(47)
Други данъци и такси	(30)	(41)
Командировки	(27)	(29)
Членство	(24)	(16)
Други разходи	(142)	(187)
Общи административни разходи	(5,746)	(4,946)

Съгласно Закона за гарантиране на влоговете в банките всяка българска банка плаща годишна премийна вноска на стойност 0.5% от средногодишния дневен размер на клиентските депозити от нефинансови институции.

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
Разходите за персонала включват:		
Текущи възнаграждения	(2,725)	(2,230)
Вноски за социално и здравно осигуряване	(289)	(238)
Начислени суми за компенсируеми отпуски	(85)	(46)
Начислени суми за провизии при пенсиониране	(23)	-
	(3,122)	(2,514)

Броят на служителите в банката към 31.12.2007 г. е 116 души (31.12.2006: 86 души).

10. Разход за данъци върху печалбата

Основните компоненти на разхода за данъци за периодите, завършващи на 31 декември са:

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
<u>Отчет за доходите</u>		
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	1,252	348
Преоценка на финансови активи в преоценъчния резерв	144	-
Данъчна печалба за годината	1,396	348
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината – 10% (2006 г.: 15 %)	(140)	(52)
<u>Отсрочени данъци върху печалбата</u>		
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	10	(42)
Свързани с намаление на данъчната ставка – няма (2006 г.: 5%)	-	(1)
Общо	10	(43)
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетен в отчета за доходите	(130)	(95)

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат

Счетоводна печалба за годината	1,251	608
Данъци върху печалбата – 10% (2006 г.: 15%)	(125)	(91)
<i>Постоянни разлики между счетоводната и данъчна печалба</i>		
Свързани с увеличения – 62 х. лв. (2006 г.: 11 х. лв.)	(6)	(2)
Свързани с намаления – 5 х.лв. (2006 г.: няма)	1	-
Непризнати в предходен период активи/пасиви (2006 г.: 10 х.лв.)	-	(1)
Ефект от намаление на данъчната ставка – няма (2006 г.: 5%)	-	(1)
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетен в отчета за доходите	<u>(130)</u>	<u>(95)</u>

Отсрочените данъци върху печалбата, отчетени директно в собствения капитал са както следва:

Изменения на отсрочени данъци, отчетени директно в собствения капитал – преоценъчен резерв на ценни книжа на разположение и за продажба	-	<u>16</u>
---	---	------------------

11. Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Парични средства в каса		
- в лева	2,524	1,389
- в чуждестранна валута	2,197	1,381
Предоставени средства при Централната банка:	22,599	13,506
<i>Разплащателна сметка в лева</i>	1,097	-
<i>Минимален задължителен резерв в лева</i>	21,454	13,502
<i>Резервен обезпечителен фонд в лева</i>	48	4
Общо	<u>27,320</u>	<u>16,276</u>

Разплащателната сметка в Централната банка е безлихвена и се използва за директно участие на паричния пазар и пазара на ценни книжа, както и за извършване на сетълмент.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

12. Вземания от банки

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Разплащателни сметки и депозити на виждане		
<i>Местни банки</i>		
- в български лева	15	-
- в чуждестранна валута	18	2
<i>Чуждестранни банки</i>		
- в чуждестранна валута	1,136	662
Общо	1,169	664
Срочни депозити		
<i>Местни банки</i>		
- в български лева	4,002	74,025
- в чуждестранна валута	11,721	27,155
<i>Чуждестранни банки</i>		
- в чуждестранна валута	1,377	14,945
Общо	17,100	116,125
Блокирани депозити по акредитиви с чуждестранни банки		
- в чуждестранна валута	334	2,954
Общо вземания от банки	18,603	119,743

Средните лихвени проценти, прилагани към текущите сметки са:		2007		2006
	USD	0.2		0.2
	EUR	0.3		0.3
Средните лихвени проценти, прилагани към срочни депозити са:				
	BGN	от 3.53	До 4.56	от 2.13
	EUR	3.54	4.44	1.39
	USD	4.71	5.28	4.17
	TRY	15.5	18.6	16
				17

Банката прилага система от общи банкови лимити към банки-контрагенти, определени на база официален или вътрешен рейтинг. Към датата на отчета няма банкови експозиции, превишаващи утвърдените лимити. В преобладаващата си част тези експозиции са към първокласни български банки.

13. Вземания по репо-споразумения

Банката има вземания от клиенти по репо-споразумения (обратно репо), обезпечени с ценни книжа както следва:

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Към 31.12.2007 г.

	Номинална стойност	Справедлива стойност на вземането към 31.12.2007 г.	Предоставен ресурс	Лихвен процент	Дата на сделката	Падеж
	<i>хил. лв.</i>	<i>Хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>			
Облигации	1,956	1,960	1,956	4,75%	14/12/2007	14/01/2008
Акции	300	303	300	11,58%	4/12/2007	1/01/2008
Акции	100	101	100	11,55%	10/12/2007	7/01/2008
	2,356	2,364	2,356	5,91%		

Към 31.12.2006 г.

	Номинална стойност	Справедлива стойност на вземането към 31.12.2006 г.	Предоставен ресурс	Лихвен процент	Дата на сделката	Падеж
	<i>Хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>			
Облигации	1,956	1,960	1,956	4%	15/12/2006	13/01/2007

14. Ценни книжа, държани за търгуване

В хиляди лева

	31 декември 2007	31 декември 2006
Държавни облигации на Република България		
- Краткосрочни и средносрочни облигации, деноминирани в лева	6,627	6,125
- Дългосрочни облигации, деноминирани в чуждестранна валута	75,421	6,067
Общо	82,048	12,192

Движение на ценните книжа, държани за търгуване

В хиляди лева

	2007	2006
<i>На 1 януари</i>	12,192	12,724
Увеличение (покупки)	80,552	93
Намаление (продажби и падежиране)	(9,109)	(116)
Нетно увеличение от преценка на ценни книжа, държани за търгуване	(1,587)	(509)
<i>На 31 декември</i>	82,048	12,192

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Справедлива стойност на ценни книжа, държани за търгуване

<i>В хиляди лева</i>	Номинал	Справедлива стойност	Начислена лихва към 31.12.2007	Ефективен лихвен процент	Падеж
Лихвоносни облигации в лева	4,600	4,523	81	3.83%	24/01/2012
	2,000	1,982	41	5.83%	10/01/2017
Лихвоносни облигации в евро	<u>63,564</u>	<u>70,837</u>	<u>4,584</u>	1.51%	15/01/2013
Общо	<u>70,164</u>	<u>77,342</u>	<u>4,706</u>		

Към 31 декември 2007 г., блокираните ценни книжа предоставени като обезпечение са в размер на 18,041 хил.лв по справедлива стойност, включително начислените лихви по тях. (31.12.2006: 7,674 хил.лв).

15. Предоставени кредити и аванси на клиенти

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Кредити	80,088	37,327
Коректив за обезценка и несъбираемост на кредити	(579)	(364)
	<u>79,509</u>	<u>36,963</u>

А. Анализ по видове клиенти

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Частни предприятия	<u>75,647</u>	<u>35,808</u>
Физически лица		
- потребителски	2,823	606
- жилищни ипотечни кредити	846	801
- други	772	112
Общо кредити на физически лица	<u>4,441</u>	<u>1,519</u>
Общо	<u>80,088</u>	<u>37,327</u>

Б. Анализ по отрасли

Концентрацията на кредитен риск в баланса по икономически сектори е представен в таблицата по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Търговия и услуги	34,886	20,657
Строителство	26,892	4,843
Производство	10,151	9,756
Кредити на населението	4,441	1,519
Транспорт и комуникации	3,520	144
Земеделие и горско стопанство	193	300
Застраховане, лизингова дейност	5	108
	<u>80,088</u>	<u>37,327</u>

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

В. Анализ на матуритетната структура

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
- от 1 до 3 месеца	65	389
- от 3 месеца до 1 година	8,223	3,675
- от 1 до 3 години	47,292	19,969
- от 3 до 5 години	8,807	10,996
- над 5 години	15,701	2,298
Общо	80,088	37,327

Предоставените кредити на клиенти са с доходност в границите от:

- в лева - от 7.5% до 15%;
- във чуждестранна валута - от 7.5% до 11%.

Движение на коректива за обезценка на кредити и аванси на клиенти

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
<u>Салдо на 1 януари</u>	<u>(364)</u>	<u>(403)</u>
Увеличение на загубите от обезценка на кредитите	(566)	(230)
Възстановяване на обезценки по кредитите	351	269
Салдо на 31 декември	(579)	(364)

16. Ценни книжа на разположение за продажба

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Държавни облигации – Република България		
- Средносрочни облигации, деноминирани в лева	10,095	10,212
Държавни облигации – Република Турция		
- Средносрочни облигации, деноминирани в евро	1,069	1,095
Акции деноминирани в лева	6	4
Общо	11,170	11,311

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Акциите в други предприятия на стойност 4 хил. лв. представляват участие на банката в капитала на Българска фондова борса – София АД. Всяка акция е с номинал 1 лв. Към 31.12.2007 г. инвестициите с малцинствено участие са представени в баланса по цена на придобиване, която ръководството счита, че е близка до справедливата ѝ стойност към датата на баланса (Приложение 2.8.1).

През 2007 г. са придобити 7 броя акции с номинал 1 лв. на акция на Трейс Груп Холд АД, публично дружество регистрирано на фондовата борса. Стойността на инвестицията към датата на придобиване е 1 хил. лв. Справедливата стойност на акциите към 31.12.2007, определена на база на средната им борсова цена за месец декември е 2 хил.лв.

Движение на ценните книжа на разположение за продажба

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
<i>На 1 януари</i>	11,311	5,145
Увеличение (покупки)	1	8,470
Намаление (падежиране)	-	(2,116)
Нетно увеличение от преценка на ценни книжа, държани за търгуване	(142)	(188)
<i>На 31 декември</i>	<u>11,170</u>	<u>11,311</u>

Справедлива стойност на ценни книжа на разположение за продажба

	Номинал	Справедлива	Начислена	Ефективен	Падеж
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	лихва към	лихвен	
			31.12.2007	процент	
			<i>хил. лв.</i>		
Лихвоносни облигации в лева	3,700	3,561	49	2.57%	25/01/20011
	3,700	3,683	74	2.05%	12/01/2015
	2,800	2,680	49	2.73%	4/01/2016
Лихвоносни облигации в евро	978	1,012	56	3.62%	10/02/2014
	<u>11,178</u>	<u>10,936</u>	<u>228</u>		

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

за 2007 година

17. Имоти и оборудване

В хиляди лева

	Машини и оборудване	Стопански инвентар	Транспортни средства	Подобрения на наети помещения	Други активи	Общо
Отчетна стойност						
На 1 януари 2006	1,162	1,169	342	1,090	226	3,989
Придобити	79	36	4	24	5	148
Отписани	(555)	(154)	(28)	-	(2)	739
На 31 декември 2006	686	1,051	318	1,114	229	3,398
Придобити	271	89	19	-	463	842
Отписани	(157)	(95)	-	-	(23)	(275)
На 31 декември 2007	800	1,045	337	1,114	669	3,965
Нагрупана амортизация						
На 1 януари 2006	939	988	187	845	73	3,032
Начислена през годината	86	114	65	111	77	453
Отписана	(555)	(154)	(23)	-	(2)	734
На 31 декември 2006	470	948	229	956	148	2,751
Начислена през годината	122	35	52	42	34	285
Отписана	(156)	(95)	-	-	(21)	(272)
На 31 декември 2007	436	888	281	998	161	2,764
Балансова стойност						
На 31 декември 2007	364	157	56	116	508	1,201
На 31 декември 2006	216	103	89	158	81	647

Отчетната стойност на напълно амортизираните активи, които се ползват в дейността на банката е 2,026 х.лв. (31.12.2006 г.: 1,735 х. лв.).

Наемните договори са сключени за срок от три до десет години. Дължимите суми по сключените договори възлизат на 636 хил.лева за период от 1 година.

18. Нематериални активи

В хиляди лева

	Лицензи	Програмни продукти	Общо
Отчетна стойност			
На 1 януари 2006	142	239	381
Придобити	-	-	-
Отписани	-	(24)	(24)
На 31 декември 2006	142	215	357
Придобити	-	43	43
Отписани	-	(1)	(1)
На 31 декември 2007	142	257	399

Нагрупана амортизация			
На 1 януари 2006	119	176	295
Начислена през годината	9	22	31
Отписана	-	(24)	(24)
На 31 декември 2006	128	174	302
Начислена през годината	5	21	26
Отписана	-	-	-
На 31 декември 2007	133	195	328
Балансова стойност			
На 31 декември 2007	9	62	71
На 31 декември 2006	14	41	55

19. Активи по отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в баланса:

В хиляди лева	временна разлика		временна разлика	
	31 декември 2007	31 декември 2007	31 декември 2006	31 декември 2006
<i>Описание на обектите</i>		<i>данък</i>		<i>данък</i>
Начисления за неизползван платен отпуск	101	7	70	7
Провизии за съдебни дела	87	9	87	9
Дългосрочни задължения към персонала	23	2	-	-
Преоценка на финансови активи до 31.12.2006 г.	161	16	161	16
Общо активи по отсрочени данъци	372	37	318	32
Дълготрайни активи	(119)	(12)	(150)	(15)
Преоценка на финансови активи след 31.12.2006 г.	(142)	(14)	-	-
Общо пасиви по отсрочени данъци	(261)	(26)	(150)	(15)
Активи по отсрочени данъци върху печалбата, нетно	111	11	168	17

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

20. Други активи

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Предплатени разходи	103	55
Вземания за данък върху печалбата	-	17
Гаранционни депозити при доставчици	104	32
Други активи	39	2
Общо	246	106

21. Задължения към банки

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Безсрочни депозити - в чуждестранна валута	5	644

Средните лихвени проценти, прилагани към текущите сметки са:	2007		2006	
	от	до	от	до
USD		2		2
EUR	0.4	2.5	0.4	2.5
BGN		0.3		0.3

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

22. Задължения по подчинен срочен дълг

На 14 март 2007 г. банката е сключила договор за подчинен срочен дълг с чуждестранно лице – заемодател „Емелда Дери Ве Текстил Санайи Дъш Тиджарет Лимитед Ширкети”, Турция.

Целта на заетата сума е да бъде използвана за увеличаване на капиталовата база на банката в съответствие с изискванията на Наредба № 8 за капиталовата адекватност на кредитните институции на БНБ. Тя е включена в капитала от втори ред (допълнителен капитал) на банката като подчинен срочен дълг след получаване на разрешение от БНБ.

Основните параметри на договора са следните:

Сума на подчинения дълг	10,000 х. лв.
Падеж	6 години
Лихвен процент	5% годишна лихва
Погасяване та главницата	еднократно на падеж- 14.03.2013
Плащане на дължимите лихви	на всяко тримесечие

Банката не обезпечава изплащането на заетата сума. Договорът не предвижда възможност за предсрочна изискуемост на инструментите, а предсрочно изплащане не може да се извърши без предварително писмено разрешение на БНБ. В случай на ликвидация или несъстоятелност на банката, изплащането му е допустимо, след като се удовлетворят изцяло вземанията на всички останали кредитори. Размерът на дълга се включва в капитала от втори ред с намаление от 20 на сто годишно през оставащите 5 години до падежа по договора. С настъпването на падежа по договора, подчинения срочен дълг се изключва изцяло при изчисляването на собствения капитал.

23. Задължения към клиенти

А. Анализ по видове клиенти

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Физически лица		
- срочни	9,036	4,427
- спестовни	4,598	2,714
- безсрочни	1,727	370
Частни предприятия и ДФИ		
- срочни	19,086	32,660
- безсрочни	144,515	138,021
Общо	178,962	178,192

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Б. Матуритетна структура на депозитите

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Безсрочни депозити		
- в лева	75,915	99,851
- в чуждестранна валута	74,925	41,254
Срочни депозити		
До 1 месец		
- в лева	7,450	3,707
- в чуждестранна валута	4,014	3,774
От 1 до 3 месеца		
- в лева	2,006	112
- в чуждестранна валута	2,553	593
От 3 месеца до 1 година		
- в лева	9,419	27,102
- в чуждестранна валута	2,680	1,799
Общо	178,962	178,192

В безсрочните депозити от клиенти са включени блокирани от банката средства на клиенти: за обезпечение на издадени банкови гаранции в размер на 29,790 хил. лв. (31.12.2006 г.: 444 х. лв.), както и сметки при по-специални условия: набирателни сметки в размер на 554 хил. лв. (31.12.2006 г.: 4,342 х. лв.).

В. Лихвен проценти

Лихвените проценти, прилагани за привлечените средства от клиенти през 2007 и 2006 г. са:

<i>За 2007 г.</i>	BGN	EUR	USD	TRY
Текущи сметки	0.30	0.40	0.20	-
Срочни депозити				
До 1 месец	3.00	2.90	2.75	12.00
До 3 месеца	3.50	3.40	3.00	13.00
До 6 месеца	3.75	3.70	3.25	14.00
До 9 месеца	4.00	3.90	3.50	-
До 1 година	4.75	4.50	4.00	-
<i>За 2006 г.</i>				
Текущи сметки	0.30	0.40	0.20	-
Срочни депозити				
До 1 месец	3.00	2.75	2.75	-
До 3 месеца	3.50	3.00	3.00	-
До 6 месеца	3.75	3.25	3.25	-
До 1 година	4.75	4.00	4.00	-

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

24. Задължения по репо-споразумения

Банката е получила краткосрочно обезпечено финансиране от други банки по репо-споразумение с клауза за обратно изкупуване на определена бъдеща дата при следните условия:

Към 31.12.2007 г.

Вид обезпечение	Номинална стойност на обезпечението (в хил.лв.)	Справедлива стойност на задължението 31.12.2007 (в хил.лв.)	Получен ресурс (в хил.лв.)	Лихвен процент	Дата на сделката	Падеж
Облигации	2,800	2,605	2,604	4,60%	27/12/2007	10/01/2008
Облигации	3,700	3,517	3,515	4,60%	28/12/2007	11/01/2008
Облигации	1,956	1,958	1,956	4,55%	27/12/2007	7/01/2008
	8,456	8,080	8,075	4,58%		

Пазарната стойност на блокираното обезпечение по привлечения ресурс към 31.12.2007 г. е 8,659 хил.лв.

25. Задължения по други привлечени средства

На 27 ноември 2007 г. банката е сключила договор за целеви заем в размер на 1,100 хил. евро с българска банка за насърчаване на микро, малки и средни предприятия чрез предоставяне на средства и финансиране на техни проекти. Срокът на договора е три години. Лихвата се определя на база на шест –месечен EURIBOR и надбавка 0.8% и е дължима ежемесечно. Кредитът е обезпечен до 50% от номиналната му стойност по договора със залог на държавни облигации, собственост на банката.

Към 31.12.2007 г. заемът е изцяло усвоен. Балансовата стойност на дълга е 2,163 хил. лв. и включва 11 хил. лв. начислена лихва.

Към 31.12.2007 г. блокираните ценни книжа по регистъра на банката при БНБ за обезпечаване на заема са 1,140 хил. лв. по номинална стойност. Справедливата стойност на обезпечението е 1,158 хил.лв. Допълнително като обезпечително улеснение е предоставен и запис на заповед в полза на банката-кредитор.

26. Други пасиви

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Преводи за изпълнение	2,176	505
Задължения за данъци	130	7
Задължения към персонала и социалното осигуряване	125	70
Провизии по съдебни спорове	88	88
Начисления на разходи	82	60
Предплатени такси за управление на банкови гаранции и акредитиви	37	34
Други задължения	25	64
Общо	2,663	768

Задълженията към персонала включват: начисления по компенсируеми отпуски, социалните осигуровки по тях и сумата на обезщетения на наетия персонал към 31 декември, които се дължат от банката при настъпване на пенсионна възраст (по настояща стойност).

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Съгласно Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в банката, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране (Приложение 2.16). За определянето на дългосрочните задължения към персонала банката е назначила актюерска оценка, като е ползвала услугите на сертифициран актюер. Задължението е формирано както следва:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007
Задължение признато в баланса на 1 януари	<u>-</u>
Разход за лихви	1
Разход за текущ стаж	9
Разход за минал стаж	15
Нетна актюерска печалба за периода	(2)
Плащания през периода	<u>-</u>
Сегашна стойност на задълженията на 31 декември	23
Непризната актюерска загуба на 31 декември	<u>-</u>
Задължение признато в баланса на 31 декември	<u>23</u>

При определяне на стойността към 31.12.2007 г. са направени следните актюерски предположения:

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението в България за периода 1998 г. - 2001 г.;
- темп на текучество – от 10 % до 0 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи;
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент $i = 5,7\%$. Той се основава на доходността на емисиите на дългосрочните ДЦК (с 10 годишен матуритет). Като се има предвид, че средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, дисконтовата норма е определена чрез екстраполация;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на банката и е в размер на 5% годишен ръст за 2008 г. и всяка следваща година спрямо предходния отчетен период.

27. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на регистрираните акции към 31 декември 2007

<i>В брой акции/в хиляди лева</i>	Брой на издадените акции	Номинал
Обикновени акции	<u>20,000</u>	<u>20,000</u>

Към 31 декември 2007 г. регистрираният акционерен капитал на Търговска банка Д АД възлиза на 20,000 х. лв., разпределен в 20,000 бр. обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция – 1,000 лева

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

(б) Брой и номинална стойност на регистрираните акции към 31 декември 2007, продължение

Акционер	Притежавани акции към 31.12.2007	Процент	Притежавани акции към 31.12.2006	Процент
Фуат Гювен	20,000	100	20,000	100
Общо	20,000	100	20,000	100

(в) Резерви

Законови резерви (Фонд Резервен)

Новият Закон за кредитните институции от 01.01.2007 г. не предвижда специални правила относно формирането на Фонд Резервен (Законови резерви). Банката формира Фонд Резервен по общия ред на Търговския закон, а именно: да задела най-малко една десета от печалбата след данъци, средствата платени над номинална стойност при емитиране на капитал, сумата на допълнителните плащания направени от срещу предоставени им предимства за придобитите акции, други източници предвидени в устава или по решение на общото събрание, докато средствата на фонда не достигнат до 1/10 от определения по устав капитал. Също така съгласно Закона за кредитните институции банките не могат да изплащат дивиденди преди да са акумулирали изисквания по закон или устав минимален размер на резервите им, или при условие, че с изплащането на дивидентите ще се наруши спазването на регулаторните съотношения за обща капиталова адекватност.

До 31.12.2006 г. Банката е имала задължение да формира Фонд Резервен до размер не по-малко от 1.25% от сумата на активите и задбалансовите ангажименти, за да може да разпределя суми за дивидент.

Банката може да използва средствата от Фонд Резервен за покриване на текущи загуби или за покриване на загуби от предходни периоди като не могат да бъдат използвани за разпределяне на дивиденди без разрешение на БНБ.

Преоценъчният резерв - ФА е формиран от нереализираните печалби и/или загуби от последващата оценка на ценните книжа на разположение и за продажба (облигации) по справедлива стойност. Той е представен в баланса като отделен компонент на собствения капитал, нетно от ефектите на отсрочения данък.

28. Условни задължения и ангажименти

Банката предоставя гаранции и акредитиви, с цел гарантиране за изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до една година.

Сумите по сключени споразумения за поети ангажименти и условни задължения са представени в таблицата по-долу.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Условни задължения		
Банкови гаранции и акредитиви		
- в лева	32,115	4,567
- в чуждестранна валута	3,624	4,361
	<u>35,739</u>	<u>8,928</u>
Неотменяеми ангажименти		
Неусвоен размер на разрешени кредити		
- в лева	6,259	4,024
- в чуждестранна валута	8,423	4,965
	<u>14,682</u>	<u>8,989</u>
Общо	<u>50,421</u>	<u>17,917</u>

Характер на инструментите и кредитен риск

Тези ангажименти с условен характер са носители на задбалансов кредитен риск, тъй като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в баланса до момента на изтичане срока на постия ангажимент или неговото изпълняване. Сумите, отразени в таблицата по-горе като гаранции, представляват максималната счетоводна загуба, която би била призната към датата на баланса, ако контрагентите не изпълнят изцяло договорните си задължения. Срокът на много от условните задължения ще бъде изтекъл без същите да бъдат частично или изцяло авансирани. Ето защо, сумите не представляват очаквани бъдещи парични потоци. Обезпеченията за издаване на банкови гаранции и акредитиви е 100% и представлява основно блокирани депозити в банката, ипотекирана недвижима собственост, банкови гаранции от други банки и записи на заповед.

При възникване условия за активиране на издадена гаранция банката преценява възможността за регресно вземане към контрагента и евентуално реализиране на предоставените обезпечения.

29. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Парични средства в каса		
- в лева	2,524	1,389
- в чуждестранна валута	2,197	1,381
Разплащателна сметка в Централната банка	1,097	-
Разплащателни сметки и други вземания от банки с оригинален срок до падежа до 3 месеца		
- в лева	4,017	74,025
- в чуждестранна валута	14,252	42,764
Общо	<u>24,087</u>	<u>119,559</u>

30. Доверително управление на активи

Банката предлага услуги за доверително управление на активи на клиенти на банката, като държи и управлява държавни ценни книжа от името на клиента. За тези услуги банката получава приходи от такси. Активите на доверително управление, не са активи на Банката и не се отразяват в баланса на Банката. Банката не е изложена на кредитен риск свързан с управлението на тези активи, тъй като не ги гарантира.

31. Банкови регулатори, съгласно българското законодателство

В съответствие с изискванията на банковото законодателство в България и инструкциите на Българска Народна Банка (БНБ), в качеството ѝ на Централна банка, Търговска банка Д АД следва да спазва определени ограничения свързани със следните съотношения:

Обща капиталова адекватност

Банката изчислява общата капиталова адекватност като процентно съотношение между нетната капиталова база и общия ѝ рисков компонент на активите ѝ. Капиталовата база включва основния акционерен капитал, Фонд Резервен и другите резерви до определен размер. Общият рисков компонент на активите включва балансовите и задбалансовите експозиции, претеглени по степен на риск. Отчетената капиталова адекватност към 31.12.2007 г. е 21,95 % (31.12.2006 г.: 26,82 %). Минимално изискваната капиталова адекватност е 12%.

Минимално изискван акционерен капитал

Към 31.12.2007 г. основният акционерен капитал е 20,000 хил. лв. (31.12.2006 г.: 20,000 хил. лв.). Банката е изпълнила изискванията на Централната банка за минимално изисквания акционерен капитал от 10,000 хил. лв.

Други регулаторни съотношения:

Капиталова база спрямо откритите валутни позиции – максималното съотношение е до 30% за всички валути и респ. до 15% за всяка отделна валута, с изключение на позициите в евро.;

Капиталова база спрямо големи рискови експозиции – общият размер на всички големи кредити не може да надвишава 8 пъти капиталовата база на банката. Експозицията към едно лице или свързани лица не може да надвишава 25% от капиталовата база.

Ликвидни активи спрямо нетни парични потоци – Централната банка (БНБ) следи за размерите и състава на ликвидните активи на банките и при необходимост определя минимални коефициенти за ликвидност за всяка отделна банка, който трябва да се постигне в определен срок като процент на ликвидните активи спрямо привлечените средства.

Капиталова база спрямо размера на направените вложения в недвижими имоти, оборудване, акции и дялове от нефинансови институции – вложенията не могат да надхвърлят размера на капиталовата база на банката, а само тези в недвижими имоти и оборудване – 50% от капиталовата база.

Към 31.12.2007 г. банката е спазила всички регулативни изисквания на БНБ и българското законодателство.

32. Управление на риска

В хода на обичайната си стопанска дейност банката е изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и

ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на банката. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на банковите услуги и видовете продукти и на привлечените от нея средства на клиенти, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от нея инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Банката управлява своите търговски операции според вида риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

Структура за управление на рисковете

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете в банката са следните:

Надзорен съвет – извършва общ надзор върху управлението на рисковете;

Управителен съвет – отговаря за общият подход за управление на рисковете и одобрява стратегиите и принципите за управление на рисковете;

Комитет за управление на активите и пасивите – анализира текущото състояние на активите и пасивите на банката, наблюдава рисковете свързани с управление на ликвидността на банката и пазара на финансови инструменти и предлага конкретни мерки в случай на отклонение от приетите лимити;

Кредитен комитет и Провизионен съвет – текущ анализ на кредитните сделки от гледна точка на управление на кредитния риск;

Изпълнителни директори – осъществяват оперативен контрол на всички банкови операции от гледна точка спазване и текущо поддържане на определените лимити за конкретните видове риск;

Централната банка осъществява допълнителен надзор върху управлението на рисковете в банката чрез изискване на периодични отчети и последващ контрол по спазването на нормативно определените максимални нива за експозиция към определени видове рискове.

Измерване и управление на основните рискове

Ръководството на банката е приело различни вътрешни правила и методики за измерване на рисковете, които са основани на статистически модели или на историческия опит.

Контролът и управлението на рисковете е структуриран основно на базата на лимити по видове операции. Тези лимити рефлектират върху стратегията на банката и пазарната ѝ позиция, както и нивото на конкретния риск, който банката определя като приемлив за нейните операции.

Периодично се изготвят отчети за конкретните видове риск за извършване на последващ анализ и евентуална корекция на определените вече лимити по отделни видове операции и сделки.

(32.1) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, при който клиентите/контрагентите няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло дължимите на банката суми в предвидения срок.

Управлението на специфичния кредитен риск се осъществява от Провизионният съвет на банката и се наблюдава от Управителния съвет. Функцията по управление на кредитния риск осигурява прилагането на

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

подходяща политика и съответствието на тази политика със свързаните процедури и контроли за текущо наблюдение на всеки вид кредитна експозиция.

Рисковата експозиция на кредитния портфейл се управлява чрез редовен анализ на способността на кредитополучателите да спазват задълженията си по плащане на дължимите главници и лихви и чрез механизмите на определяне на подходящи кредитни ограничения. Кредитният риск се намалява частично и чрез получаване на различни видове обезпечения.

Основната цел на инструментите под формата на гаранции и акредитиви е да се осигурят средства на клиента, съобразно появата на необходимост от тях. Гаранции и акредитиви, представляващи неотменяем ангажимент, че банката ще извърши плащания в случай, че клиент не може да изпълни задълженията си към трета страна, и носят същия кредитен риск, както и кредитите. Документарните и търговски акредитиви, представляващи писмено поемане на задължения от банката от името на клиент, оторизират трето лице да получи средства до определена сума при спазване на определени условия. Те са обезпечени с определено количество стоки, поради което са с по-нисък риск от прякото кредитиране.

Неусвоените средства по одобрени кредитни споразумения под формата на кредити, гаранции или акредитиви представляват ангажименти на банката. По отношение на кредитния риск банката е потенциално изложена на загуба в размер на общата сума на неусвоените кредити. Вероятният размер на загубата, обаче, е по-нисък от всички неусвоени средства, тъй като повечето от този тип ангажименти предполагат изисквания за поддържане на определени кредитни стандарти от страна на клиента. Банката текущо следи сроковете за усвояване на кредитите, тъй като по-дългосрочните задължения обикновено са с по-висока степен на кредитен риск от краткосрочните.

Максимална експозиция на кредитен риск

Експозицията към кредитен риск произтичащи от финансови активи признати в баланса е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2007	2006
Финансов актив		
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	27,320	16,276
Вземания от банки	18,603	119,743
Вземания по репо-споразумения	2,364	1,960
Ценни книжа, държани за търгуване	82,048	12,192
Предоставени кредити и аванси на клиенти	79,509	36,963
Ценни книжа на разположение и за продажба	11,170	11,311
	221,014	198,445

Експозицията към кредитен риск, произтичащ от условни ангажименти отчетени задбалансово е както следва:

Банкови гаранции и акредитиви	35,739	8,928
Неусвоен размер на разрешени кредити	14,682	8,989
	50,421	17,917
Максимален кредитен риск	271,435	216,362

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Кредитен риск - концентрация

Ръководството на банката текущо следи кредитния риск от концентрация на финансовите активи по сектори на икономиката, а така също и по отделни контрагенти на база на утвърдени лимити. Те са определени, както следва:

1. Общ лимит към банка-контрагент – определен на база официалния рейтинг на банката, присъден от международно призната агенция за кредитнерейтинг. Той включва лимити по следните видове сделки: депозитен лимит, форекс лимит, търговски/портфейлен лимит.
2. Вътрешен рейтинг на страните и банките-контрагенти - определен на база разработената в банката Методика за определяне на вътрешен рейтинг на страните и банките-контрагенти чрез оценка на финансовото им състояние.
3. Лимит за максимални експозиции към едно лице или икономически свързани лица - определя се по отношение на кредитните експозиции на клиенти - нефинансови институции по смисъла на чл. 44, ал. 2 от Закона за кредитните институции.

Превишение на определен лимит в размер до 25 на сто при спазване на рамката на общия банков лимит за конкретна банка се одобрява от двама изпълнителни директори. Превишение на определен лимит над 25 на сто при спазване на рамката на общия банков лимит за конкретната банка се одобрява от Управителния съвет на Банката.

Регулаторните лимити и вътрешното банковите лимити за максимални експозиции към едно лице и икономически свързани лица, в т.ч. към банки-контрагенти се оценяват и анализират периодично.

Общата кредитна експозиция към отделен отрасъл като процент от общия кредитен портфейл се проследява периодично и се разглежда от Управителния Съвет на Банката.

По-долу са представени данни за финансовите активи на банката (кредити и вземания и финансови активи държани до падеж – по амортизируема стойност, ценни книжа на разположение за продажба – по балансова стойност) класифицирани по сектори/отрасли на икономиката:

Сектори/отрасли	2007	2006
<i>В хиляди лева</i>		
Вземания от Правителства	93,212	23,499
Търговия и услуги	34,886	20,657
Средства в брой и при Централната банка	27,320	16,276
Строителство	26,892	4,843
Финансова дейност/услуги	20,569	121,707
Производство	10,151	9,756
Кредити и други вземания на населението	4,845	1,519
Транспорт и комуникации	3,520	144
Земеделие и горско стопанство	193	300
Застраховане, лизингова дейност	5	108
	<u>221,593</u>	<u>198,809</u>

През 2007 г. структурата на рисковите експозиции по сектори/отрасли на икономиката е променена. Концентрацията на финансови инструменти, представляващи вземания по предоставени кредити на клиенти и инвестиции в държавни ценни книжа, държани за търгуване и по-голяма в сравнение с концентрацията на вземания от други банки, характерна за края на 2006 г.

За банката съществува риск и от по-значителна концентрация на кредитен риск (балансов и задбалансов) по кредити в отраслите търговия и услуги, и строителство. Завишената концентрация на кредити в сектор “Строителство” спрямо предходни години се дължи на интензивното развитие на този отрасъл и търсенето

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

на допълнително банково финансиране за различни инвестиционни проекти от страна на строителните фирми. Рискът се контролира първоначален анализ на всеки отделен инвестиционен проект и се изискват обезпечения от високо качество, както и текущо се наблюдава изпълнението на всеки етап от проекта, за който банката отпуска заема.

Качество на кредити и вземания

Банката има въведени вътрешни правила за оценка на кредитоспособността на конкретните контрагенти. Оценката се извършва на база на методология, обхващаща финансовата информация и информация за предложените обезпечения. Всички корпоративни кредити предоставени на частни предприятия както ипотребителските и жилищни кредити на физически лица са обезпечени. Приетите обезпечения са основно – блокирани парични депозити по сметки на клиенти в банката, ипотека на недвижими имоти – жилища, търговски и производствени сгради, хотели и др., залог на движимо имущество засраховано в полза на банката – основно стоки и материали на склад, транспортни средства, търговски вземания, залог на ценни книжа и др. Допълнително се изискват записи на заповед от клиента и поръчителства от трети лица.

Провизионният съвет на банката извършва ежемесечен анализ на рисковите експозиции от гледна точка на забава при обслужването им и промяна във финансовото състояние на кредитополучателите. Всяко тримесечие се извършва анализ на финансова информация предоставяна от клиентите. Текущо се следи изпълнението на инвестиционните проекти и тези за строителство, както и усвояването на средствата по кредитите. На периодичен принцип, но не по-малко от веднъж в годината се извършва преглед и преоценка на предоставените обезпечения.

Представената по - долу таблица показва общия размер на кредити и аванси на клиенти според вида на приетите от банката обезпечения:

<i>В хиляди лева</i>	2007	2006
Обезпечени с ипотека	46,138	16,421
Парично обезпечение	364	281
Други обезпечения	33,007	20,261
	79,509	36,963

Банката приема като обезпечение различни видове недвижими имоти, като жилищни, търговски и административни, хотелски и др. имоти, както и в отделни случаи производствени сгради, незастроени парцели или земеделски земи. Стойността на ипотекирания имот в повечето случаи покрива изцяло размера на кредита. Приеманите обезпечения се оценяват по текущата им пазарна стойност, която се определя от компетентните длъжностни лица в банката или от правоспособни лицензирани оценители по утвърден от банката списък. При периодичните прегледи на състоянието на кредитите, се извършва и преоценка на приетото обезпечение по същия ред.

Другите обезпечения включват залози върху движимо имущество, поръчителство и записи на заповед. Банката изисква процентът на покритие при обезпеченията от вида поръчителство и запис на заповед да бъде 100%, докато залозите върху движимо имущество се приемат като допълните към основното обезпечение.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Анализ на кредити и вземания, необезценени или обезценени на портфейлен принцип

Вид вземане/кредити	2007	2006
<i>В хиляди лева</i>		
редовни	187,449	179,959
под наблюдение	-	85
нередовни	160	124
необслужвани	-	-
	<u>187,609</u>	<u>180,168</u>

Анализ на кредити и вземания обезценени на индивидуален принцип

Вид вземане/кредити	2007	2006
<i>В хиляди лева</i>		
редовни	33,855	18,560
под наблюдение	52	6
нередовни	-	10
необслужвани	77	65
	<u>33,984</u>	<u>18,641</u>
Размер на приетото обезпечение	<u>129,399</u>	<u>75,282</u>

Експозициите, възникнали във връзка с бизнес кредити и кредити на физически лица, се анализират за наличие на обезценка на индивидуален принцип и се класифицират в четири рискови групи, на база текущото обслужване на кредита и преценка за платежоспособността на кредитополучателя.

Групи по портфейл от кредити	2007			2006		
	Загуби от обезценка <i>хил.лв.</i>	Относителен дял (%)	Норма на обезценка (%).	Загуби от обезценка <i>хил.лв.</i>	Относителен дял (%)	Норма на обезценка (%).
1 редовни	497	85.87%		293	80.55%	
- корпоративни клиенти	474	81.90%	1.50%	290	79.72%	1.50%
- физически лица	23	3.97%	1%	3	0.82%	0.50%
2 под наблюдение	5	0.86%	10%	1	0.27%	10%
- корпоративни клиенти	-	0%	10%	-	0.00%	1.50%
- физически лица	5	0.86%	10%	1	0.27%	0.50%
3 нередовни	-	0%	50%	5	1.37%	50%
- корпоративни клиенти	-	0%	50%	-	0.00%	1.50%
- физически лица	-	0%	50%	5	1.37%	0.50%
4 необслужвани	77	13.30%	100%	65	17.87%	100%
- корпоративни клиенти	34	5.87%	100%	34	9.35%	1.50%
- физически лица	43	7.43%	100%	31	8.52%	0.50%
	<u>579</u>	<u>100%</u>	<u>0.72%</u>	<u>364</u>	<u>100%</u>	<u>0.98%</u>

По-долу са представени данни за качеството на портфейла от финансови активи на банката по видове инструменти, отчитани по амортизируема стойност:

Към 31 декември 2007 г.	Парични средства в каса и по сметка в Централната банка	Кредити и вземания от финансови институции	Кредити и вземания от нефинансови институции	Кредити и вземания от физически лица	Ценни книжа на Правителс тва	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Непросрочени и необезценени	27,320	18,603	45,998	2,310	93,218	187,449
Непросрочени обезценени на портфейлна основа	-	-	-	-	-	-
Просрочени но необезценени	-	-	553	164	-	717
Просрочени обезценени на портфейлна основа	-	-	-	-	-	-
Обезценени на индивидуална основа	-	-	31,056	2,371	-	33,427
Общо по амортизируема стойност	27,320	18,603	77,607	4,845	93,218	221,593
Провизии за обезценка	-	-	(508)	(71)	-	(579)
Балансова стой ност	27,320	18,603	77,099	4,774	93,218	221,014
Размер на приетото обезпечение	-	-	123,191	4,638	-	-

Към 31 декември 2006 г.	Парични средства в каса и по сметка в Централната банка	Кредити и вземания от финансови институции	Кредити и вземания от нефинансови институции	Кредити и вземания от физически лица	Ценни книжа на Правителс тва	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Непросрочени и необезценени	16,276	119,743	19,844	593	23,503	179,959
Непросрочени обезценени на портфейлна основа	-	-	-	-	-	0
Просрочени но необезценени	-	-	-	209	-	209
Просрочени обезценени на портфейлна основа	-	-	-	-	-	0
Обезценени на индивидуална основа	-	-	17,924	717	-	18,641
Общо по амортизируема стойност	16,276	119,743	37,768	1,519	23,503	198,809
Провизии за обезценка	-	-	(324)	(40)	-	(364)
Балансова стой ност	16,276	119,743	37,444	1,479	23,503	198,445
Размер на приетото обезпечение	-	-	70,351	3,063	-	-

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Просрочените кредити, които не са обезценени или са обезценени на портфейлна основа са изцяло от кредити и вземания от нефинансови институции и са следните дни на забава на плащания:

Към 31.12.2007

Видове кредити /вземания	до 30 дни	от 30 до 60 дни	от 60 до 90 дни	над 90 дни	общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Редовни	557	-	-	-	557
под наблюдение	-	-	-	-	-
Нередовни	-	52	108	-	160
Необслужвани	-	-	-	-	-
	<u>557</u>	<u>52</u>	<u>108</u>	<u>0</u>	<u>717</u>
Размер на приетото обезпечение	<u>903</u>	<u>80</u>	<u>153</u>	<u>-</u>	<u>1,136</u>

Към 31.12.2006	до 30 дни	от 30 до 60 дни	от 60 до 90 дни	над 90 дни	общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Редовни	-	-	-	-	-
под наблюдение	55	30	-	-	85
Нередовни	-	-	124	-	124
Необслужвани	-	-	-	-	-
	<u>55</u>	<u>30</u>	<u>124</u>	<u>-</u>	<u>209</u>
Размер на приетото обезпечение	<u>-</u>	<u>35</u>	<u>153</u>	<u>-</u>	<u>188</u>

Посочената стойност на приетото обезпечение не включва издадените записи на заповеди в полза на банката, които клиентите предоставят като допълнително обезпечение. Тя обичайно покрива стойностно размера на кредита и дължимите лихви, съгласно договора за кредит.

Банката разглежда всички отделни случаи от страна на клиентите и преценява рисковете свързани с възможностите за преговаряне на първоначалните условия по сключени договори при поискване от страна контрагентите. Обичайно тези условия са свързани с: удължаване сроковете за усвояване на кредитите, поради нарушение в план-графика на строителните работи или инвестиционния проект, размера на отпуснатия кредит в посока на увеличение и респ. намаление, лихвените равнища, особено на заемите с променлив лихвен процент/или погасителните планове от гледна точка размерите на конкретни погасителни вноски и отделните падежи, както и в отделни случаи – промени в приетото обезпечение.

Преговорените кредити и вземания представени по амортизируема стойност са както следва:

Преговорени кредити и вземания	2007	2006
<i>В хиляди лева</i>		
- предприятия (корпоративни клиенти)	<u>8,319</u>	<u>7,627</u>
общо преговорени кредити и вземания	<u>8,319</u>	<u>7,627</u>

(32.2) Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от негативното движение на лихвените проценти, валутните курсове между различните валути и на пазарната цена на ценните книжа и другите финансови инструменти. Тези движения оказват влияние върху рентабилността на банката.

Банката управлява притежаваните от нея финансови инструменти отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството на банката посредством покупко-продажба на финансови инструменти или чрез откриване на компенсираща позиция за хеджиране на риска.

(32.2.1) Лихвен риск

Банковата дейност води до непрекъснато поддържане на позиции, чувствителни спрямо движението на пазарните лихвени проценти, което оказва влияние върху финансовото ѝ състояние и диманиката на паричните потоци. Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж (разлика между брутен лихвен доход и брутен лихвен разход) и пазарната стойност на собствения капитал, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища.

Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в български лева, обичайно се определят на база на движението на основния лихвен процент, определян от Централната банка (БНБ). Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в евро, са базирани на котировките на Европейската централна банка.

В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, банката е изложена на риск от промени в основните лихвени пунктове, служещи за определяне на лихвените проценти, които се определят като разлика между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, шестмесечен LIBOR или различни лихвени проценти. Политиката по управление на риска цели оптимизиране на нетните приходи от лихви и постигане на пазарни лихвени равнища, съответстващи на стратегията на банката.

Процедурите по управление на лихвения риск са свързани с текущото поддържане на разумен лихвен марж между приложимите лихвени проценти за привлечения ресурс и към активните банкови операции и се прилагат от гледна точка на чувствителността на банката спрямо промени в лихвените равнища.

За целите на определяне на лихвените нива по кредити и вземания от нефинансови институции банката е въвела отделни правила за своите клиенти:

- за кредитите на физически лица - базисен лихвен процент, определен по одобрена вътрешна методика.
- за корпоративните клиенти лихвените проценти се определят на база на пазарните нива на лихвени проценти по отделни видове валути и те са по-скоро плаващи.

Банката постоянно следи движенията при чуждестранните валути, несъответствията в лихвените нива и в матуриретната структура на своите активи и пасиви. Също така текущо наблюдава промените в цените и доходността на търгуваните държавни ценни книжа. Лихвеният риск се следи активно от отделите за анализ, управление на риска и ликвидност, за да се осигури съответствие с пазарните рискови ограничения. Комитетът за управление на активите и пасивите следи текущо лихвения риск, на който е изложена банката и взема решения за промяна на лихвените нива.

Таблицата по-долу обобщава лихвения риск на банката. В нея са включени активите и пасивите на банката по балансова стойност съгласно лихвените клаузи заложи в договорите и матуриретната им структура и чувствителността им спрямо поведението на лихвените проценти по периоди.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

31 декември 2007 г.

<i>В хиляди лева</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>Безлихвени</i>	<i>Общо</i>
Финансови активи				
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	-	-	27,320	27,320
Вземания от банки	-	18,092	511	18,603
Вземания по репо-споразумения	-	2,364	-	2,364
Ценни книжа, държани за търгуване	-	82,048	-	82,048
Предоставени кредити и аванси на клиенти	54,773	24,736	-	79,509
Ценни книжа на разположение и за продажба	-	11,164	6	11,170
	54,773	138,404	27,837	221,014
Финансови пасиви				
Задължения към банки	-	-	5	5
Задължение по подчинен срочен дълг	-	10,025	-	10,025
Задължения към клиенти	-	176,419	2,543	178,962
Задължения по репо-споразумения	-	8,080	-	8,080
Други привлечени следства	2,163	-	-	2,163
Други пасиви	-	-	2,258	2,258
	2,163	194,524	4,806	201,493

31 декември 2006 г.

<i>В хиляди лева</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>Безлихвени</i>	<i>Общо</i>
Финансови активи				
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	-	-	16,276	16,276
Вземания от банки	198	118,267	1,278	119,743
Вземания по репо-споразумения	-	1,960	-	1,960
Ценни книжа, държани за търгуване	2,395	9,797	-	12,192
Предоставени кредити и аванси на клиенти	11,395	25,568	-	36,963
Ценни книжа на разположение и за продажба	-	11,307	4	11,311
	13,988	116,899	17,558	198,445
Финансови пасиви				
Задължения към банки	-	641	3	644
Задължение по подчинен срочен дълг	-	-	-	-
Задължения към клиенти	-	178,177	15	178,192
Задължения по репо-споразумения	-	-	-	-
Други привлечени следства	-	-	-	-
Други пасиви	-	-	768	768
	2,163	178,818	786	179,604

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Анализ на лихвената чувствителност и риск

Таблицата по-долу включва финансовите инструменти на банката представени по балансова стойност, категоризирани по по-ранната от двете дати – датата на промяна на лихвения процент по договор или датата на падежа.

31 декември 2007 г.

	<i>до 1 м.</i>	<i>1-3 м.</i>	<i>3-6 м.</i>	<i>6-12 м.</i>	<i>1-5 г.</i>	<i>над 5 год.</i>	<i>нелихвени</i>	<i>Общо</i>
<i>В хиляди лева</i>								
Финансови активи								
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	-	-	-	-	-	-	27,320	27,320
Вземания от банки	17,758	334	-	-	-	-	511	18,603
Вземания по репо-споразумения	2,364	-	-	-	-	-	-	2,364
Ценни книжа, държани за търгуване	82,048	-	-	-	-	-	-	82,048
Предоставени кредити и аванси на клиенти	54,773	1,209	3,123	7,496	10,464	2,444	-	79,509
Ценни книжа на разположение и за продажба	11,164	-	-	-	-	-	6	11,170
	168,107	1,543	3,123	7,496	10,464	2,444	27,837	221,014
Финансови пасиви								
Задължения към банки	-	-	-	-	-	-	5	5
Задължение по подчинен срочен дълг	-	-	-	-	-	10,025	-	10,025
Задължения към клиенти	161,975	8,306	2,865	3,196	77	-	2,543	178,962
Задължения по репо-споразумения	8,080	-	-	-	-	-	-	8,080
Други привлечени средства	2,163	-	-	-	-	-	-	2,163
Други пасиви	-	-	-	-	-	-	2,258	2,258
	172,218	8,306	2,865	3,196	77	10,025	4,806	201,493

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

31 декември 2006 г.

	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-5 г.	над 5 год.	нелихвени	Общо
<i>В хиляди лева</i>								
Финансови активи								
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	-	-	-	-	-	-	16,276	16,276
Вземания от банки	118,465	-	-	-	-	-	1,278	119,743
Вземания по репо-споразумения	1,960	-	-	-	-	-	-	1,960
Ценни книжа, държани за търгуване	12,192	-	-	-	-	-	-	12,192
Предоставени кредити и аванси на клиенти	12,672	3,139	2,474	2,710	15,266	702	-	36,963
Ценни книжа на разположение и за продажба	11,307	-	-	-	-	-	4	11,311
	156,596	3,139	2,474	2,710	15,266	702	17,558	198,445
Финансови пасиви								
Задължения към банки	641	-	-	-	-	-	3	644
Задължение по подчинен срочен дълг	-	-	-	-	-	-	-	-
Задължения към клиенти	149,105	1,141	333	27,598	-	-	15	178,192
Задължения по репо-споразумения	-	-	-	-	-	-	-	-
Други привлечени средства	-	-	-	-	-	-	-	-
Други пасиви	-	-	-	-	-	-	768	786
	149,746	1,141	333	27,598	-	-	786	179,604

Сензитивност на лихвените активи и пасиви

Таблицата по-долу показва чувствителността на лихвените активи и пасиви, ако се промени променливия лихвен процент с 0.5% в посока на увеличение или намаление и ефектът във финансовия резултат за банката.

валута	Увеличение в базисни пунктове	Чувствителност на финансовия резултат		Увеличение в базисни пунктове	Чувствителност на финансовия резултат	
		2007	2006		2006	2007
		<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>		<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
BGN	0.5	14	-	0.5	-	-
EUR	0.5	86	-	0.5	8	-
USD	0.5	11	-	0.5	31	-
		110	-		38	-

валу та	Намаление в базисни пунктове	Чувствителнос т на		Увеличе ние в базисни пункто ве	Чувствителн ост на		Чувствител ност на
		финансовия резултат	Чувствителнос т на собствения капитал		финансовия резултат	собствения капитал	
		2007		2006			
		<i>хил. лв.</i>		<i>хил. лв.</i>		<i>хил. лв.</i>	
BGN	0.5	(14)	-	0.5	-	-	-
EUR	0.5	(86)	-	0.5	(8)	-	-
USD	0.5	(11)	-	0.5	(31)	-	-
		(110)	-		(38)		-

Чувствителността на лихвените доходи по кредитни експозиции влияе основно върху финансовия резултат на банката. Анализът представен в таблицата показва, че през 2007 година чувствителността към промените в лихвените проценти за EUR е по-значителна в сравнение с тази за USD, доколкото основна част от кредитите предоставени от банката, вкл. и от новоотпуснатите кредити през 2007 г. са деноминирани в EUR. Собственият капитал не се влияе от промяната на лихвените проценти, самостоятелно, а само чрез текущата печалба/загуба за периода.

(32.2.2) Валутен риск

Валутният риск е риск от влиянието на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на банката в резултат на открити валутни позиции. Нетната позиция във всяка валута се следи постоянно от ръководството на банката и Дирекция "Капиталови пазари и ликвидност", както и от членовете на Комитета за управление на активите и пасивите.

Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута. След въвеждането на Валутен борд в Република България, българският лев е фиксиран към еврото Тъй като българският лев е фиксиран към еврото, не съществува открит валутен риск свързан с тях и влияние върху показателите в отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Валутният риск е риск от негативното влияние на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на банката. Нетната позиция във всяка валута се следи постоянно от Дирекция "Капиталови пазари и ликвидност". Политика на банката е основната част от активите и пасивите на банката да са деноминирани в евро или левове. Допълнително банката не извършва съществени сделки и не държи открити позиции във валути различни от евро.

Дирекция "Капиталови пазари и ликвидност" управлява активите и пасивите на банката в рамките на определените лимити за постигане на заложените цели и показатели за възвращаемост на инвестициите. Ежедневно се следи размера на откритата валутна позиция на банката (по отделни валути) и се предприемат необходимите действия за минимизиране на евентуалните за банката от промяна на валутните курсове. Анализите показват, че банката е изложена на минимален валутен риск, тъй като поддържа ежедневно лимитирани открити позиции по отделните видове валута, различна от еврото, което е с фиксиран курс спрямо българския лев.

Следващата таблица обобщава експозицията на банката към валутен риск. В нея са включени финансовите инструменти и условните задължения и ангажименти на банката по балансова стойност, категоризирани по вид валута.

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2007	31 декември 2006
Активи		
Български лева и евро	207,678	168,081
Щатски долара	14,549	30,976
Други	316	213
	<u>222,543</u>	<u>199,270</u>
Пасиви		
Български лева и евро	179,187	147,779
Щатски долара	22,446	31,645
Други	265	180
	<u>201,898</u>	<u>179,604</u>
Нетна позиция		
Български лева и евро	28,491	20,302
Щатски долара	(7,897)	(669)
Други	51	33
Общо	20,645	19,666
Нетна задбалансова позиция		
Български лева и евро	(7,921)	(587)
Щатски долара	7,896	585
Други	-	-
Общо	(25)	(2)

По отношение на паричните активи и пасиви в чуждестранна валута, които не са хеджирани, банката поддържа приемлива нетна експозиция като купува и продава чуждестранна валута на спот курсове когато определи за подходящо.

(32.2.3) Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява риска от невъзможността на банката да посрещне текущите и потенциалните си задължения, свързани с плащания, когато те са дължими, без да понесе неприемливи загуби.

Дейността на банката изисква устойчив паричен поток, който да замени съществуващите депозити при изтичането на срока им (матуритета), както и да задоволи търсенето на клиентите за допълнителни кредити. При управление на ликвидността банката взема предвид и ангажиментите, свързани с неусвоената част на отпуснатите кредити и нивото на всички условни ангажименти.

Съответствието и контролираното несъответствие на падежните срокове и лихвените проценти на активите и пасивите е основен въпрос на управлението на ликвидността на банката. Пълното съответствие е необичайно за банките. Несъответствието в матуритетната структура потенциално увеличава рентабилността, но също и увеличава риска от загуби. Падежните срокове на активите и пасивите, както и способността за земстване, на приемлива цена, на лихвените задължения в момента на техния падеж, са важни фактори при оценката на ликвидността на банката и влиянието на промените в лихвените проценти и валутните курсове върху нея. За да управлява риска, банката поддържа във всеки момент високо ликвидни активи в различни валути. Контролът и следенето на общата ликвидност се извършват текущо от

Комитета за управление на активите и пасивите в банката, въз основа на коефициенти, нормативно определени в Наредба 11 на БНБ. Допълнително се поддържат падежни таблици за сценарии “Действащо предприятие” и Ликвидна криза” за установяване на нетните нетни парични потоци по периоди.

Моделите за измерване и контрол на рисковата ликвидна експозиция на банката включват анализите на: финансовия недостиг, ликвидния матуритетен разрыв, основния ликвиден излишък/недостиг на краткосрочните активи/пасиви, показателя на средносрочна ликвидност и др.

Банката е задължена да поддържа минимални резерви в размер на 12 % от привлечените средства, съгласно изискванията на БНБ. Управлението и контрола върху резервите се осъществява от Дирекция Капиталови пазари и ликвидност на ежедневна база, въз основа на данните за привлечените средства. Част от минималните резерви могат да бъдат заделени в евро, по отделна сметка при Централната банка. Валутната структура на минималните резерви се определя на база лихвените равнища на паричните пазари и входящите и изходящи парични потоци на банката в лева и евро, доколкото сметките за заделените резерви са безлихвени.

Банката поддържа по всяко време относително постоянен портфейл от ликвидни активи като част от изградената вътрешна система за управление на ликвидния риск.

В таблицата по-долу са представени стойностите в проценти на съотношението ликвидни активи спрямо пасивите на банката:

	2007	2006
	%	%
Към 31 декември	59.71	74.54
Средна стойност за периода	58.31	53.13
Най-високо за периода	76.05	74.54
Най-ниско за периода	58.51	53.13

В таблицата по-долу е направен анализ на активите и пасивите на банката, групирани по остатъчен срок до падежа.

Таблица за падежите към 31 декември 2007

В хиляди лева

	До 1 месец.	1- 3 месеца	3- 12 месеца	1 - 5 години	Над 5 години	Без матуритет	Общо
Активи							
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	27,320	-	-	-	-	-	27,320
Вземания от банки	18,034	569	-	-	-	-	18,603
Вземания по репо- споразумения	2,364	-	-	-	-	-	2,364
Ценни книжа, държани за търгуване	82,048	-	-	-	-	-	82,048
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2,130	4,802	33,237	29,591	9,749	-	79,509
Ценни книжа на разположение за продажба	-	56	-	-	11,108	6	11,170
Имоти и оборудване	-	-	-	-	-	1,201	1,201
Нематериални активи	-	-	-	-	-	71	71
Активи по отсрочени данъци	-	-	11	-	-	-	11
Други активи	-	103	143	-	-	-	246

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Общо активи	131,896	5,530	33,391	29,591	20,857	1,278	222,543
Пасиви							
Задължения към банки	5	-	-	-	-	-	5
Подчинен срочен дълг	-	25	-	-	10,000	-	10,025
Задължения към клиенти	133,776	3,400	16,680	25,096	10	-	178,962
Задължения по репо-споразумения	8,080	-	-	-	-	-	8,080
Други привлечени средства	-	-	-	2,163	-	-	2,163
Други задължения	2,452	-	211	-	-	-	2,663
Общо пасиви	144,313	3,425	16,891	27,259	10,010	-	201,898
Разлика в падежните прагове на активи и пасиви	(12,417)	2,105	16,500	2,332	10,847	1,278	20,645
Условни задължения и ангажименти	586	259	1,322	7,608	-	-	9,775

Таблица за падежите към 31 декември 2006

В хиляди лева

	До 1 месец.	1- 3 месеца	3- 12 месеца	1 - 5 години	Над 5 години	Без матуритет	Общо
Активи							
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	16,276	-	-	-	-	-	16,276
Вземания от банки	119,743	-	-	-	-	-	119,743
Вземания по репо-споразумения	1,960	-	-	-	-	-	1,960
Ценни книжа, държани за търгуване	12,192	-	-	-	-	-	12,192
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,723	3,732	15,009	14,339	2,160	-	36,963
Ценни книжа на разположение за продажба	-	-	-	3,622	7,685	4	11,311
Имоти и оборудване	-	-	-	-	-	647	647
Нематериални активи	-	-	-	-	-	55	55
Активи по отсрочени данъци	-	-	17	-	-	-	17
Други активи	59	47	-	-	-	-	106
Общо активи	151,953	3,779	15,026	17,961	9,845	706	199,270
Пасиви							
Задължения към банки	644	-	-	-	-	-	644
Задължения към клиенти	128,421	1,137	2,927	45,707	-	-	178,192
Други задължения	768	-	-	-	-	-	768
Общо пасиви	129,833	1,137	2,927	45,707	-	-	179,604
Разлика в падежните прагове на активи и пасиви	22,120	2,642	12,099	(27,746)	9,845	706	19,666
Условни задължения и ангажименти	-	593	7,725	434	-	-	8,752

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Изискванията към ликвидността за посрещане на плащания по гаранции и акредитиви са значително по-ниски от сумата на ангажимента, тъй като банката обикновено не очаква трета страна да претендира изплащане на суми при споразумението.

Анализът на матуритетната структура на финансовите пасиви и задбалансовите ангажименти, изготвен на база на недисконтираните brutни парични потоци е представен по-долу:

2007	Балансова стойност <i>хил.лв.</i>	Брутен поток <i>хил.лв.</i>	до 1 м. <i>хил.лв.</i>	1-3 м. <i>хил.лв.</i>	3до 12 <i>хил.лв.</i>	от 1 до 5 г. <i>хил.лв.</i>	над 5 г. <i>хил.лв.</i>
Финансови пасиви							
Задължения към банки	5	5	5	-	-	-	-
Задължения по подчинен срочен дълг	10,025	12,599	-	125	375	2,000	10,099
Задължения към клиенти	178,962	179,660	134,754	3,873	41,011	22	-
Задължения по репо-споразумения	8,080	8,089	8,089	-	-	-	-
Задължения по други заеми	2,163	2,506	11	-	107	2,388	-
Други пасиви	2,258	2,258	2,258	-	-	-	-
	<u>201,493</u>	<u>205,117</u>	<u>145,117</u>	<u>3,998</u>	<u>41,493</u>	<u>4,410</u>	<u>10,099</u>
Неусвоени кредитни ангажименти	<u>9,775</u>	<u>9,775</u>	<u>586</u>	<u>259</u>	<u>1,322</u>	<u>7,608</u>	<u>-</u>
2006							
	Балансова стойност <i>хил.лв.</i>	Брутен поток <i>хил.лв.</i>	до 1 м. <i>хил.лв.</i>	1-3 м. <i>хил.лв.</i>	3до 12 <i>хил.лв.</i>	от 1 до 5 г. <i>хил.лв.</i>	над 5 г. <i>хил.лв.</i>
Финансови пасиви							
Задължения към банки	644	644	644	-	-	-	-
Задължения по подчинен срочен дълг	-	-	-	-	-	-	-
Задължения към клиенти	178,192	179,880	142,381	1,471	7,922	28,106	-
Задължения по репо-споразумения	-	-	-	-	-	-	-
Задължения по други заеми	-	-	-	-	-	-	-
Други пасиви	768	768	768	-	-	0	-
	<u>179,604</u>	<u>181,292</u>	<u>143,793</u>	<u>1,471</u>	<u>7,922</u>	<u>28,106</u>	<u>-</u>
Неусвоени кредитни ангажименти	<u>8,752</u>	<u>8,752</u>	<u>-</u>	<u>593</u>	<u>7,725</u>	<u>434</u>	<u>-</u>

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

Анализът показва, че към 31 декември 2007 г. 71% (31.12.2006 г.: 79%) от финансовите пасиви са изискуеми в най-краткия падежен срок – до 1 месец и поради това размерът на очакваните брутни парични потоци не се различават съществено от балансовата стойност на задълженията към датата на баланса. Същевременно историческият опит показва, че значителна част от привлечените средства са сравнително устойчиви и независимо от кратките срокове на договорите по различните видове депозити и сметки средствата от клиенти остават в банката за срок над 1 година.

(32.3) Управление на собствения капитал

Основните цели на банката при управлението на собствения капитал е да поддържа неговото ниво в размери достатъчни за развитие на дейността и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на собственика и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

В дейността си банката следва да спазва регулаторните изисквания за капиталова адекватност (Приложение 27 и 31), както и да продължи да оперира като действащо предприятие.

В таблицата са показани основните компоненти на собствения капитал, съгласно регулаторните изисквания, и съотношенията, които банката е постигнала:

	2007	2006
	<i>хил.лв.</i>	<i>хил.лв.</i>
Капитал от първи ред		
Регистриран и внесен капитал	20,000	20,000
Резерви	88	88
Одитирана загуба за минали години	(277)	(790)
Оценъчни разлики от други активи на разположение за продажба	(287)	-
Нематериални активи	(71)	(55)
Общо капитал от първи ред	19,453	19,243
Капитал от втори ред		
Подчинен срочен дълг	10,000	-
Превишение на лимита за подчинен срочен дълг	(273)	-
Нереализирана загуба от инструменти на разположение за продажба		-145
Общо капита от втори ред	9,727	-145
Общо капитал (капиталова база)	29,180	19,098
Общи капиталови изисквания за:	7,200	8,416
- кредитен риск	7,200	8,416
- позиционен и валутен риск	2,654	128
- операционен риск	781	-
- други капиталови изисквания	5,317	-
	15,952	8,544
<i>Адекватност на капитал от първи ред</i>	14.63%	27.03%
<i>Обща капиталова адекватност</i>	21.95%	26.82%
<u>Регулативно изисквани нива</u>		
<i>Адекватност на капитал от първи ред</i>	6%	6%
<i>Обща капиталова адекватност</i>	12%	12%

През 2007 г., с приемане на България в ЕС, методиката на отчитане на общата капиталова адекватност и адекватността на първичния капитал са променени, съгласно регулаторните изискванията и указанията на Централната банка., поради това отчетените показатели са различни, и през двете години банката е поддържала обща капиталова адекватност и адекватност на капитала от първи ред над минимално изискваните размери, съгласно изискванията на Централната банка.

33. Справедлива стойност

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими и информирани контрагенти.

Политиката на банката е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, за които съществуват котировки на пазарни цени.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на кредитите и депозитите, банката очаква да реализира активите чрез тяхното цялостно обратно изплащане (погасяване) във времето.

Много активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност, или са отразени в баланса по пазарна стойност (предоставени и получени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е равна на балансовата им стойност.

В страната все още не съществува напълно разработен пазар, със стабилност и ликвидност за определени операции (покупки и продажби) на финансови активи и пасиви, поради което за тях няма котировки на пазарни цени.

Ръководството на банката счита, че при съществуващите обстоятелства представените в баланса оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

34. Сделки със свързани лица

(а) Вид на свързаността

Свързано лице	Вид на свързаността
Фуат Гювен	Акционер
Стоян Александров	Ключов управленски персонал
Еленка Манова	Ключов управленски персонал
Бахатин Гюрбюз	Ключов управленски персонал
Валери Борисов	Ключов управленски персонал
Емел Гювен	Ключов управленски персонал
Акшит Озкурал	Ключов управленски персонал
Радка Никодимова	Ключов управленски персонал
Мюмтаз Малик Аъм	Ключов управленски персонал
Румен Петров	Ключов управленски персонал
Любомир Каримански	Ключов управленски персонал
Елкабел АД	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Варна Мода АД	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Гама Инвест АД	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Магазин Шипка Фуат Гювен ЕТ	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Магазин Шипка Фуат Гювен ЕООД	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

за 2007 година

Емелда ЕООД	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Емелда Дери Ве Текстил Санайи Дъш Тиджарет Лимитед Ширкети, Турция	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Тракия 97 ЕООД	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Стил 93 ЕООД	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Елефорс ЕООД	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Фортера ЕАД	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик
Столичен медицински холдинг ЕАД	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Радино АД	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Крамекс АД	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Професионален спортен клуб Стови ЕАД	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Кораборемонтен завод Одесос АД	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Земеделска кооперация „Ленд о лейк“	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Аидатур АД	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Елкабел Ко ЕООД	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Интерюс ООД	Участие в капитала на ключов управленски персонал
Акса Груп ООД	Участие в капитала на ключов управленски персонал
Ситком ООД	Участие в капитала на ключов управленски персонал и участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Максимус Филм ООД	Участие в капитала на ключов управленски персонал и участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Екс Ел Ентъртайнмънт ЕООД	Участие в капитала на ключов управленски персонал и участие на ключов управленски персонал в управителните органи
Александров и сие ЕООД	Участие в капитала на ключов управленски персонал и участие на ключов управленски персонал в управителните органи

(б) Салда със свързани лица
хилйди лева

Вид сметка	Вид на свързаността	31 декември 2007	31 декември 2006
Разплащателни сметки	Акционер	583	752
Депозити и разплащателни сметки	Ключов управленски персонал	802	712
Предоставени кредити	Ключов управленски персонал	173	30
Депозити, разплащателни и набирателни сметки	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик	54,384	56,562
Предоставени кредити	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик	5,470	30
Издадени гаранции и акредитиви	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик	1,934	-
Подчинен срочен дълг	Предприятие под общ контрол от едноличния собственик	10,000	-
Депозити и разплащателни сметки	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи	2,914	-
Издадени гаранции	Участие на ключов управленски персонал в управителните органи	3,300	-
Приет депозит	Предприятие под общ контрол на акционер	-	597
Предоставен депозит	Предприятие под общ контрол на акционер	-	85
Разплащателна сметка	Предприятие под общ контрол на акционер	-	4
Предоставени кредити	Предприятие, в което ключов управленски персонал има управленска власт	-	-
		79,560	58,742

ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за 2007 година

(в) Сделки със свързани лица

Приходи от лихви		<i>хиляди лева</i>	
Вид на свързаността	2007	2006	
Ключов управленски персонал	4	-	
Предприятие под общ контрол на акционер	158	81	
Предприятие в което ключов управленски персонал има управленска власт	-	23	
	162	104	

Разходи за лихви		<i>хиляди лева</i>	
Вид на свързаността	2007	2006	
Акционер	4	1	
Ключов управленски персонал	8	-	
Предприятие под общ контрол от едноличния собственик	476	167	
Предприятие под общ контрол на акционер	-	3	
Предприятие в което ключов управленски персонал има управленска власт	32	-	
	520	171	

Приходи от комисионни		<i>хиляди лева</i>	
Вид на свързаността	2007	2006	
Предприятие под общ контрол от едноличния собственик	103	8	
Предприятие в което ключов управленски персонал има управленска власт	60	-	
	163	8	

(г) Възнаграждения на ключов управленски персонал

	2007	2006
Възнаграждения на ключов управленски персонал	1,071	987

35. Събития след датата на баланса

- (а) Банката е подала заявление пред Министерство на Финансите за сключване на договор за обслужване на сметки на бюджетни организации. Получено е одобрение и е подписан договор към 24.03.2008 г.
- (б) Формираният положителен финансов резултат от дейността на Банката през 2007 година покрива изцяло размерът на загубите от предходни отчетни периоди. Съгласно намеренията на собственика с остатък от печалбата ще бъде попълнен Фонд „Резервен”, съгласно разпоредбите на чл. 246 от Търговския Закон.
- (в) Към 31.12.2007г. г-н Пламен Иванов Петров е избран за Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор на Търговска Банка Д АД, но още не е вписан в търговския регистър по партидата на банката.
- (г) Към датата на одобрение на настоящия отчет Управителният Съвет на Банката е внесъл за разглеждане в Надзорния Съвет предложения за откриване на нови клонове в гр. София, гр. Русе и гр. Ямбол, както и изнесено работно място в град Пловдив. За стартирането на новите структурни единици са планирани инвестиционни разходи, свързани с извършване на необходимите преустройства и адаптиране на наетите помещения, както и за закупуване на банково оборудване и обзавеждане.